

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (piata komora)

z 28. apríla 2010*

V spojených veciach T-456/05 a T-457/05,

Gütermann AG, so sídlom v Gutach-Breisgau (Nemecko), v zastúpení: J. Burrichter,
B. Kasten a S. Orlikowski-Wolf, advokáti,

žalobca vo veci T-456/05,

Zwicky & Co. AG, so sídlom vo Wallisellene (Švajčiarsko), v zastúpení: J. Burrichter,
B. Kasten a S. Orlikowski-Wolf, advokáti,

žalobca vo veci T-457/05,

* Jazyk konania: nemčina.

proti

Európskej komisii, v zastúpení: pôvodne F. Castillo de la Torre, M. Schneider a K. Mojzesowicz, neskôr M. Castillo de la Torre a K. Mojzesowicz, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorých predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie K(2005) 3452 zo 14. septembra 2005 týkajúceho sa konania o uplatnení článku 81 [ES] a článku 53 Dohody EHP (vec COMP/38.337 PO/Thread), zmeneného a doplneného rozhodnutím Komisia K(2005) 3765 z 13. októbra 2005, a subsidiárne návrh na zníženie pokuty uloženej žalobcom týmto rozhodnutím,

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora),

v zložení: predseda komory M. Vilaras, sudcovia M. Prek (spravodajca) a V. M. Ciucă, tajomník: T. Weiler, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 17. decembra 2008,

vyhlásil tento

Rozsudok

Okolnosti predchádzajúce sporu

1. *Predmet sporu*

- 1 Rozhodnutím K(2005) 3452 zo 14. septembra 2005 týkajúcim sa konania o uplatnení článku 81 [ES] a článku 53 Dohody EHP (vec COMP/38.337 PO/Thread, ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), v znení rozhodnutia Komisie K(2005) 3765 z 13. októbra 2005, ktorého zhrnutie bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* z 26. januára 2008 (Ú. v. EÚ C 21, s. 10), Komisia Európskych spoločenstiev konštatovala, že žalobcovia, Gütermann AG (ďalej len „Gütermann“) a Zwicky & Co. AG (ďalej len „Zwicky“) sa zúčastnili na skupine dohôd a zosúladených postupov na trhu s priemyselnými niťami v štátoch Beneluxu a Škandinávie v období od januára 1990 do septembra 2001, čo sa týka Gütermann, a v období od januára 1990 do novembra 2000, čo sa týka Zwicky.
- 2 Komisia uložila pokutu vo výške 4,021 milióna eur Gütermann a pokutu vo výške 0,174 milióna eur Zwicky za ich účasť na karteli týkajúcom sa priemyselných nití v Beneluxe a Škandinávii.

2. *Správne konanie*

- 3 Dňa 7. a 8. novembra 2001 Komisia uskutočnila kontroly na základe článku 14 ods. 3 nariadenia Rady (EHS) č. 17 zo 6. februára 1962, prvého nariadenia implementujúceho článku [81 ES] a [82 ES] zmluvy (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3) v priestoroch viacerých výrobcov nití na šitie. K týmto kontrolám došlo na základe informácií, ktoré v auguste 2000 poskytla spoločnosť The English Needle & Tackle Co. Ltd.
- 4 Dňa 26. novembra 2001 Coats Viyella plc (ďalej len „Coats“) podal žiadosť o zhovievavosť na základe oznámenia Komisie o neuložení alebo znížení pokút vo veci kartelov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 207, 1996, s. 4, ďalej len „oznámenie o spolupráci“), ktorej prílohu tvorili písomnosti predložené s cieľom preukázať existenciu týchto kartelov: po prvé kartelu na trhu s niťami pre automobilový priemysel v Európskom hospodárskom priestore (EHP), po druhé kartelu na trhu s priemyselnými niťami v Spojenom kráľovstve a po tretie kartelu na trhu s priemyselnými niťami v krajinách Beneluxu, ako aj v Dánsku, vo Fínsku, v Nórsku a vo Švédsku (ďalej len spoločne „Škandinávia“).
- 5 Na základe dokumentov získaných počas inšpekcií a dvoch oznámení spoločnosti Coats, Komisia zaslala dotknutým podnikom v marci a auguste 2003 žiadosti o informácie podľa článku 11 nariadenia č. 17.
- 6 Dňa 15. marca 2004 Komisia prijala oznámenie o výhradách, ktoré zaslala viacerým podnikom z dôvodu ich účasti na jednom alebo na viacerých karteloch uvedených v bode 4 vyššie, vrátane kartelu na trhu priemyselných nití v Beneluxe a v Škandinávii.

- 7 Všetky podniky, ktorým bolo zaslané oznámenia o výhradách, predložili písomné pripomienky. Gütermann odpovedal vo svojom mene, ako aj v mene Zwicky.
- 8 Účastníci konania boli vypočutí 19. a 20. júla 2004.
- 9 Dňa 24. septembra 2004 sa účastníkom konania poskytol prístup k nedôvernej verzii odpovedí na oznámenie o výhradách a k pripomienkam účastníkov vyjadreným v rámci ich vypočutia, a stanovila sa im lehota na predloženie ďalších pripomienok.
- 10 Dňa 14. septembra 2005 Komisia prijala napadnuté rozhodnutie.

3. Napadnuté rozhodnutie

Vymedzenie relevantných trhov

Trh výrobkov

- 11 V napadnutom rozhodnutí Komisia uvádza, že odvetvie výroby nití možno rozdeliť na dva segmenty, jednak na odvetvie priemyselných nití používaných na šitie a vyšívanie rôznych druhov oblečenia alebo iných výrobkov, ako sú kožené výrobky, textilné

poťahy pre automobily a matrace, a jednak na odvetvie domácich nití používaných jednotlivcami na šitie alebo na opravu vecí a pri činnostiach vo voľnom čase.

- 12 Čo sa týka segmentu priemyselných nití, možno ho rozdeliť na tri kategórie v závislosti od ich použitia: niť na šitie určená pre konfekciu, ktorá sa používa pre rôzne typy oblečenia, niť na vyšívanie, ktorá sa používa v priemyselných informatizovaných vyšívacích strojoch na skrášľovanie oblečenia, športovej obuvi a textílií používaných v domácnostiach, a špeciálna niť, ktorá sa používa v rôznych oblastiach ako sú oblasť obuvi, kožených výrobkov a automobilov.
- 13 Podľa Komisie možno trh s priemyselnými vláknami považovať z hľadiska ponuky za trh jedného výrobku, keďže neexistuje striktné spojenie medzi konečným použitím a druhom vlákna a/alebo štruktúrou nite.
- 14 Komisia však rozlišuje jednak medzi niťou určenou pre automobilový priemysel a jednak niťou určenou pre priemysel s výnimkou automobilového odvetvia. Domnieva sa totiž, že hoci sú postupy výroby týchto dvoch druhov nití podobné alebo ľahko vymeniteľné, dopyt automobilového priemyslu pochádza od veľkých zákazníkov, ktorí pre určité výrobky, ktoré používajú, stanovujú špecifické vlastnosti vyššej úrovne — napríklad niť používaná na výrobu bezpečnostných pásov — a ktorý dbajú na zhodnosť výrobkov v rôznych krajinách, v ktorých ich potrebujú pre svoju výrobu.
- 15 V týchto veciach je trhom výrobkov, vo vzťahu ku ktorým sa skúma porušenie vytýkané žalobcom, trh priemyselných nití s výnimkou automobilového odvetvia (ďalej len „priemyselné nite“).

Geografické trhy

- ¹⁶ V napadnutom rozhodnutí Komisia konštatuje, že podľa informácií poskytnutých účastníkmi konania má relevantný geografický trh regionálny význam. Ďalej uvádza, že región môže v závislosti od jednotlivých prípadov pokrývať viacero štátov EHP, napríklad štáty Beneluxu alebo Škandinávie, alebo len jeden štát, napríklad Spojené kráľovstvo.
- ¹⁷ V prejednáwanej veci je relevantným geografickým trhom, na ktorom došlo k porušeniu vytýkanému žalobcom, trh Beneluxu a Škandinávie.

Veľkosť a štruktúra relevantných trhov

- ¹⁸ Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že obrat týkajúci sa priemyselných nití v Beneluxe a Škandinávii predstavoval približne 50 miliónov eur v roku 2000 a približne 40 miliónov v roku 2004.
- ¹⁹ Tiež sa zdá, že na konci 90. rokov boli hlavnými dodávateľmi priemyselných nití v Beneluxe a Škandinávii najmä Gütermann, Zwicky, Amann und Söhne GmbH & Co. KG (ďalej len „Amann“), Barbour Threads Ltd kým ho nekúpil Coats, Belgian Sewing Thread NV (ďalej len „BST“) a Coats.

Opis porušení

- 20 Komisia v napadnutom rozhodnutí uvádza, že k skutkovým okolnostiam kartelu na trhu priemyselných nití v Beneluxe a Škandinávii došlo v priebehu rokov 1990 až 2001.
- 21 Dotknuté podniky sa podľa Komisie stretli aspoň raz za rok a tieto stretnutia boli organizované v dvoch častiach, z ktorých jedna sa týkala trhu v štátoch Beneluxu, a druhá trhu v Škandinávii, pričom ich hlavným cieľom bolo udržať ceny na vysokej úrovni na každom z týchto dvoch trhov.
- 22 Účastníci kartelu si vymenili cenníky a informácie o zľavách, zvyšovaní katalógových cien, znižovaní zliav a zvyšovaní špeciálnych cien uplatňujúcich sa na určitých zákazníkoch. Tiež boli uzavreté dohody o budúcich cenníkoch, o úrovniach maximálnych zliav, o znížení zliav a zvýšení špeciálnych cien uplatňujúcich sa na určitých zákazníkoch, ako aj dohody o vylúčení hospodárskej súťaže prostredníctvom výhodnejších cien vo vzťahu k etablovaným dodávateľom a o rozdelení zákazníkov (napadnuté rozhodnutie, odôvodnenia č. 99 až 125).

Výrok napadnutého rozhodnutia

- 23 V článku 1 ods. 1 napadnutého rozhodnutia, Komisia konštatovala, že osem podnikov vrátane Gütermann a Zwicky porušilo článok 81 ES a článok 53 Dohody EHP tým, že sa zapojili do dohôd a zosúladených postupov na trhu s priemyselnými nitami

v Beneluxe a Škandinávie, a to v prípade Gütermann v období od januára 1990 do septembra 2001, a v prípade Zwicky v období od januára 1990 až do novembra 2000.

²⁴ V zmysle článku 2 prvého odseku napadnutého rozhodnutia boli za kartel na trhu priemyselných nití v Beneluxe a Škandinávii uložené tieto pokuty predovšetkým týmto podnikom:

— Coats: 15,05 milióna eur,

— Amann: 13,09 milióna eur,

— BST: 0,979 milióna eur,

— Gütermann: 4,021 milióna eur,

— Zwicky: 0,174 milióna eur.

²⁵ V článku 3 napadnutého rozhodnutia Komisia uložila podnikom uvedeným v tomto rozhodnutí, aby okamžite ukončili porušenia, ktoré konštatovala, pokiaľ tak už neurobili. Taktiež im uložila povinnosť, aby v budúcnosti nezopakovali ktorýkoľvek z aktov uvedených v článku 1 napadnutého rozhodnutia, alebo akýkoľvek akt či postup s rovnakým alebo podobným účinkom.

Konanie a návrhy účastníkov konania

²⁶ Žalobcovia návrhmi podanými do kancelárie Súdu prvého stupňa 30. decembra 2005 podali žaloby, na základe ktorých sa začali tieto konania.

²⁷ Vo veci T-456/05 Gütermann navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil článok 1 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v ktorom Komisia konštatuje, že sa dopustil porušenia článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP na trhu Fínska, Nórska a Švédska v období od januára 1990 do septembra 2001 a subsidiárne v období od januára 1990 do decembra 1993 vrátane,

— zrušil článok 2 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v ktorom mu Komisia ukladá pokutu vo výške 4,021 milióna eur alebo subsidiárne primerane znížil výšku tejto pokuty,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

²⁸ Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu,

— zaviazal Gütermann na náhradu trov konania.

29 Vo veci T-457/05 Zwicky navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zrušil článok 1 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v ktorom Komisia konštatuje, že sa dopustil článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP na trhu Fínska, Nórska a Švédsko v období od januára 1990 do novembra 2000 a subsidiárne v období od januára 1990 do decembra 1993 vrátane,

— zrušil článok 2 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v ktorom mu Komisia ukladá pokutu vo výške 0,174 milióna eur alebo subsidiárne primerane znížil výšku tejto pokuty,

— zrušil článok 3 napadnutého rozhodnutia v časti, v ktorej sa ho týka,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

30 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

— zamietol žalobu,

— zaviazal Zwicky na náhradu trov konania.

- ³¹ Uznesením z 9. decembra 2008 predseda piatej komory Všeobecný súd po vypočutí účastníkov konania rozhodol o spojení vecí T-456/05 a T-457/05 na účely ústnej časti konania a vyhlásenia rozsudku v súlade s článkom 50 Rokovacieho poriadku Všeobecný súd.

Právny stav

- ³² V prvom rade žalobcovia uvádzajú dva žalobné dôvody týkajúce sa ich protiprávnych správaní. Najskôr uvádzajú žalobný dôvod založený na porušení článku 7 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 81 [ES] a 82 [ES] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205). Zwicky sa následne dovoľáva žalobného dôvodu založeného na nedôvodnosti uloženia povinnosti ukončiť porušenie a zdržať sa jeho opakovania.
- ³³ V druhom rade žalobcovia uvádzajú skupinu žalobných dôvodov s cieľom zrušenia alebo zníženia pokuty. Zwicky na jednej strane vytýka Komisii, že mu uložila pokutu, ktorej výška prekračuje hornú hranicu 10 % jeho obratu. Na druhej strane žalobcovia uvádzajú päť žalobných dôvodov jednotlivo založených na nesprávnom posúdení závažnosti porušenia z hľadiska jeho účinkov, na nesprávnom posúdení dĺžky trvania porušenia, na nezohľadnení určitých poľahčujúcich okolností, na nesprávnom uplatnení oznámenia o spolupráci a na neprimeranosti pokuty.

1. O žalobných dôvodoch s cieľom spochybníť zistenie existencie protiprávneho správania a uloženie povinnosti ukončiť ich a zdržať sa ich opakovania

O žalobnom dôvode uvádzanom Gütermann a Zwicky, ktorý sa zakladá na porušení článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1/2003

Tvrdenia účastníkov konania

³⁴ Komisia podľa žalobcov porušila článok 7 ods. 1 nariadenia č. 1/2003, ktorý stanovuje, že „ak Komisia konajúc na základe sťažnosti alebo z vlastného podnetu zistí porušovanie článkov 81 [ES] a 82 [ES], môže rozhodnutím od príslušných podnikov a združení podnikov požiadať o ukončenie takého porušovania.“. Tým, že im vytýkala, že sa dopustili porušenia článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP z dôvodu ich účasti na dohodách a zosúladených postupoch na trhoch s priemyselnými niťami v Beneluxe a Škandinávii v období od januára 1990 do septembra 2001 v prípade Gütermann, a od januára 1990 do novembra 2000 v prípade Zwicky, Komisia nezohľadnila skutočnosť, že Dohoda EHP nadobudla účinnosť až 1. januára 1994 a že v dôsledku toho sa pred týmto dátumom ustanovenia tejto dohody neuplatňovali na Fínsko, Nórsko a Švédsko. Rovnako keďže sa Fínsko a Švédsko stali členmi Spoločenstva až 1. januára 1995, článok 81 ES nadobudol vo vzťahu k nim priamy účinok až k tomuto dátumu.

³⁵ Žalobcovia sa ďalej domnievajú, že Komisia sa správne domnievala, že k porušeniu v právnom zmysle, teda k porušeniu článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP z dôvodu ich správania mohlo dôjsť v súvislosti s Fínskom, Nórskom a Švédskom až od 1. januára 1994. Komisia sa teda dopustila nesprávneho posúdenia, keď z právneho hľadiska vychádzala z existencie porušenia, ktorého intenzita sa stále zvyšovala. Komisia nerozlišovala medzi posúdením správania žalobcov z vecného hľadiska ako jediného a nepretržitého kartelu od januára 1990 do septembra 2001 v prípade Gütermann,

a od januára 1990 do novembra 2000 v prípade Zwicky, a právnym posúdením tohto správania ako porušenia predpisov hospodárskej súťaže počas týchto dvoch období.

³⁶ Ďalej sa žalobcovia domnievajú, že ich žalobný dôvod založený na porušení článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 je prípustný. Komisia sa totiž neoprávnene dovoľavala neprípustnosti tohto žalobného dôvodu preto, že žalobcovia nenamietali proti existencii zjavne nesprávneho posúdenia pri kvalifikácii ich správania ako jediného a nepretržitého kartelu. Komisia podľa nich kvalifikovala ich správanie ako jediný a nepretržitý kartel z hľadiska skutkových okolností, čo v rámci tohto žalobného dôvodu nespochybňujú. Na druhej strane však článok 1 ods. 1 napadnutého rozhodnutia obsahuje nesprávne právne posúdenie, jednak preto, že Zwicky nepôsobil na trhu priemyselných nití v Škandinávii a jednak preto, že čo sa týka Fínska, Nórska a Švédska, v období od januára 1990 do decembra 1993 tam nemohlo dôjsť k porušeniu predpisov hospodárskej súťaže.

³⁷ Komisia sa predovšetkým dovoľáva neprípustnosti tohto žalobného dôvodu a subsidiárne namieta proti jeho dôvodnosti.

Posúdenie Všeobecným súdom

³⁸ Všeobecný súd sa domnieva, že treba posúdiť dôvodnosť žalobného dôvodu založeného na porušení článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 bez toho, aby bolo nutné skúmať jeho prípustnosť.

³⁹ Po prvé treba zdôrazniť, že Komisia v článku 1 ods. 1 písm. g) a h) napadnutého rozhodnutia konštatuje existenciu porušenia článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP žalobcami z dôvodu ich účasti na zosúladených postupoch na trhoch s priemyselnými

niťami v Beneluxe a v Škandinávii, a to od januára 1990 do septembra 2001 v prípade Gütermann, a od januára 1990 do novembra 2000 v prípade Zwicky.

- 40 Je nutné konštatovať, že tento článok by sa sám osebe mohol chápať tak, že Komisia konštatovala existenciu porušenia spôsobeného žalobcami na základe ich účasti na zosúladených postupoch na trhu s priemyselnými niťami vo Fínsku, v Nórsku a vo Švédsko v období medzi januárom 1990 a decembrom 1993, teda predtým, ako Dohoda EHP nadobudla účinnosť. Je však nesporné, že počas tohto obdobia neexistoval žiaden právny základ, ktorý by Komisii umožňoval konštatovať existenciu takéhoto porušenia zo strany žalobcov.
- 41 V každom prípade z judikatúry vyplýva, že výrok určitého aktu je neoddeliteľný od jeho odôvodnenia, takže sa musí, pokiaľ je to potrebné, vykladať tak, že sa zohľadnia dôvody, ktoré viedli k jeho prijatiu (rozsudok Súdneho dvora z 15. mája 1997, TWD/Komisia, C-355/95 P, Zb. s. I-2549, bod 21; rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. júna 2000, EPAC/Komisia, T-204/97 a T-270/97, Zb. s. II-2267, bod 39).
- 42 V tomto ohľade jasne vyplýva z odôvodnení 246, 295 až 298 a 331 napadnutého rozhodnutia, že v rozsahu, v ktorom sa kartel týkal Fínska, Nórska a Švédska, predstavoval porušenie pravidiel Spoločenstva a pravidiel EHP týkajúcich sa hospodárskej súťaže až od 1. januára 1994, teda od dátumu nadobudnutia účinnosti Dohody EHP. Článok 1 ods. 1 písm. g) a h) napadnutého rozhodnutia sa preto musí vykladať v duchu tohto jasného a neprotirečivého odôvodnenia. Preto treba uviesť, že výrok napadnutého rozhodnutia sa musí vykladať v tom zmysle, že k jedinému a nepretržitému porušeniu, ktoré sa týkalo Fínska, Nórska a Švédska, došlo až od 1. januára 1994.
- 43 Po druhé sa žalobcovia zbytočne dovolávajú toho, že Komisie v napadnutom rozhodnutí údajne v podstate rozlišovala medzi právnym posúdením porušenia článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP na jednej strane a vecným posúdením v odôvodneniach č. 264 až 277 napadnutého rozhodnutia ich správania ako jediného a nepretržitého porušenia na strane druhej. Rovnako nesprávne z toho vyvodzujú, že sa Komisia

vzhľadom na to, že porušenie „v právnom zmysle“ mohlo existovať, čo sa týka Fínska, Nórska a Švédska, až od 1. januára 1994, dopustila nesprávneho posúdenia, keď konštatovala existenciu porušenia, ktorého intenzita sa stále zvyšovala.

- ⁴⁴ V prvom rade treba zdôrazniť, že žalobcovia nijako nespochybnili jednotnosť a nepretržitosť porušenia na trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe a Škandinávii.
- ⁴⁵ Potom treba pripomenúť, že porušenie článku 81 ods. 1 ES môže vyplývať nielen zo samostatného aktu, ale aj zo skupiny aktov alebo z nepretržitého správania. Tento výklad nemožno spochybniť z dôvodu, že jedna alebo viacero skutočností z tejto skupiny aktov či nepretržitých správání, samy osebe a zohľadňované osobitne, by mohli takisto predstavovať porušenie uvedeného ustanovenia (rozsudok Súdneho dvora z 8. júla 1999, Komisia/Anic Participazioni, C-49/92 P, Zb. s. I-4125, bod 81; rozsudok Súdu prvého stupňa z 5. apríla 2006, Degussa/Komisia, T-279/02, Zb. s. II-897, bod 155).
- ⁴⁶ Jediné a nepretržité porušenie zoskupuje často skupinu aktov, ktoré po sebe chronologicky nasledujú a ktoré môžu samy osebe v okamihu ich uskutočnenia predstavovať porušenie pravidiel hospodárskej súťaže. Osobitosť týchto aktov spočíva v skutočnosti, že patria do rámca spoločnej stratégie. Práve toto Komisia v podstate konštatovala v odôvodneniach č. 264 až 277 napadnutého rozhodnutia v súvislosti s kartelom na trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe a Škandinávii.
- ⁴⁷ Na rozdiel od tvrdení žalobcov nespočívajú úvahy uvedené v citovaných odôvodneniach napadnutého rozhodnutia len v jednoduchej konštatácii skutkových okolností, ale vyjadrujú tiež objektívne dôvody, ktoré Komisiu viedli k záveru, že porušenie na trhu s priemyselnými niťami v Škandinávii tvorilo spolu s porušením na trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe jedno jediné a nepretržité porušenie.

- 48 Skutočnosť, že právny základ, z ktorého Komisia vychádzala pri konštatácii porušenia na trhoch s priemyselnými niťami vo Fínsku, Nórsku a Švédsku, vznikol až potom, ako sa začalo porušenie, je v tomto ohľade irelevantná, keďže správanie žalobcov na trhu bolo zohľadnené až od 1. januára 1994.
- 49 V druhom rade sa musí zamietnuť výhrada predložená Zwicky založená na tom, že nepôsobil na trhu v Škandinávii. Ako sa pripomenulo v bode 44 vyššie, Zwicky potvrdil, že nebude namietat proti kvalifikácii porušenia za jediný a nepretržitý kartel na trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe a Škandinávii.
- 50 Z judikatúry však vyplýva, že podnik, ktorý sa podieľal na jedinom a nepretržitom porušení vlastným správaním, ktoré spadá pod pojmy nedovolená dohoda alebo zosúladený postup s protisúťažným cieľom v zmysle článku 81 ES a ktorého cieľom bolo prispieť k uskutočneniu porušenia ako celku, môže byť tiež zodpovedný za správania iných podnikov v rámci toho istého porušenia počas celého obdobia svojej účasti na tomto porušení, pokiaľ sa preukáže, že dotknutý podnik vedel o správaní ostatných účastníkov zodpovedajúcom porušeniu alebo ho mohol dôvodne predpokladať a bol pripravený niesť z toho vyplývajúce riziko (rozsudok Komisia/Anic Partecipazioni, už citovaný v bode 45 vyššie, bod 203; rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, Brugg Rohrsysteme/Komisia, T-15/99, Zb. s. II-1613, bod 73).
- 51 Zwicky v prejednávanej veci nespochybňuje, že sa pravidelne zúčastňoval na stretnutiach týkajúcich sa priemyselných nití na trhu v Škandinávii, nijako nespochybnil tvrdenie Komisie, podľa ktorého pôsobil na trhu s priemyselnými niťami v Škandinávii pred začiatkom jediného porušenia, nevyvracal, že sa zúčastnil na protiprávných konaniach súvisiacich s trhom s priemyselnými niťami v Beneluxe a navyše ani nenamietal proti tomu, že uvedené protiprávne konania boli súčasťou celkovej stratégie,

a teda boli len zložkami jediného a nepretržitého porušenia na trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe a Škandinávii.

- 52 Z toho vyplýva, že samotná skutočnosť, že Zwicky nepôsobil na trhu s priemyselnými niťami v Škandinávii počas obdobia trvania jediného a nepretržitého porušenia, ho nemôže zbaviť zodpovednosti za správanie ostatných podnikov na tomto geografickom trhu v rámci uvedeného porušenia.
- 53 Navyše keďže sa výhrada Zwicky musí chápať v tom zmysle, že výlučne podniky, ktoré sú na geografickom trhu v Škandinávii aktívne ako konkurenti, či už na strane ponuky alebo dopytu, môžu koordinovať svoje správanie ako podniky (spolu)páchatelia protiprávneho porušenia, treba zdôrazniť, že podnik môže porušiť zákaz stanovený v článku 81 ods. 1 ES, ak má jeho správanie koordinované so správaním ostatných podnikov za cieľ obmedziť hospodársku súťaž na konkrétnom relevantnom trhu vnútri spoločného trhu, pričom sa nevyhnutne nepredpokladá, že bude na uvedenom relevantnom trhu sám aktívny (pozri analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa 8. júla 2008, AC-Treuhand/Komisia, T-99/04, Zb. s. II-1501, bod 122).
- 54 Vzhľadom na zistenia uvedené v bode 51 vyššie nemôže Zwicky platne spochybniť skutočnosť, že je ako spolupáchateľ zodpovedný za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže pri karteli týkajúcom sa priemyselných nití na trhu v Škandinávii.
- 55 V dôsledku toho sa žalobný dôvod založený na porušení článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 musí zamietnuť.

O žalobnom dôvode uvádzanom Zwicky založenom na nedôvodnej povahe uloženia povinnosti ukončiť porušenie a zdržať sa jeho opakovania

Tvrdenia účastníkov konania

- 56 Zwicky uvádza, že v článku 3 napadnutého rozhodnutia Komisia uložila dotknutým podnikom povinnosť ukončiť zistené porušenia, pokiaľ tak ešte neurobili, a zdržať sa do budúcnosti akéhokoľvek aktu, ktorý by spadal pod zistené porušenia alebo akéhokoľvek správania, ktoré by malo podobný predmet.
- 57 Zwicky tvrdí, že nielen, že od novembra 2000 nepôsobí na trhoch dotknutých napadnutým rozhodnutím, ale sa tiež vzdal všetkých svojich obchodných činností a v súčasnosti len spravuje nehnuteľnosti. Domnieva sa, že citované príkazy porušujú zásadu proporcionality, a že článok 3 napadnutého rozhodnutia je protiprávny. V rozsahu, v akom mala Komisia možnosť konštatovať bez uskutočnenia ďalšieho šetrenia, že Zwicky ukončil porušenia a že neexistuje žiadne nebezpečenstvo jeho opakovania, nemala podľa Zwicky žiaden legitímny záujem na uložení takéhoto príkazu. Zwicky sa v tomto ohľade opiera o rozsudok Súdneho dvora z 2. marca 1983, GVL/Komisia (7/82, Zb. s. 483, body 24 a nasl.).
- 58 Komisia navrhuje zamietnuť tento žalobný dôvod.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 59 Treba uviesť, že týmto žalobným dôvodom Zwicky navrhuje zrušenie článku 3 výroku napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v ktorom sa ho týka.

- 60 Treba konštatovať, že článok 3 výroku napadnutého rozhodnutia obsahuje v skutočnosti dva príkazy.
- 61 V prvom rade toto ustanovenie vyžaduje, aby dotknuté podniky okamžite ukončili, pokiaľ tak už neurobili, porušenia uvedené v článku 1 výroku napadnutého rozhodnutia. V tomto ohľade, keďže Zwicky už nevykonával činnosti v oblasti priemyselných nití v okamihu prijatia napadnutého rozhodnutia, argumentácia uvedená proti tomuto ustanoveniu je zjavne úplne nedôvodná. Hoci sa Zwicky nachádza medzi podnikmi vymenovanými v článku 1 napadnutého rozhodnutia, z dôvodu ukončenia svojich činností už ukončil porušenie, a teda sa ho z vecného hľadiska už dotknutý príkaz netýka (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. apríla 1999, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Zb. s. II-931, bod 1247). Táto okolnosť robí tiež neúčinným tvrdenie Zwicky týkajúce sa porušenia zásady proporcionality v tomto ohľade (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa 18. júna 2008, Hoechst/Komisia, T-410/03, Zb. s. II-4451, bod 196).
- 62 V druhom rade článok 3 napadnutého rozhodnutia vyžaduje, aby sa podniky vymenované v článku 1 zdržali opakovania akéhokoľvek aktu opísaného v článku 1, ako aj akéhokoľvek konania s podobným predmetom alebo účinkom.
- 63 Treba pripomenúť, že uplatnenie článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 môže obsahovať zákaz pokračovať v niektorých činnostiach, praktikách a situáciách, ktorých protiprávnosť bola konštatovaná, ale aj zákaz uplatniť podobné správanie v budúcnosti. Takéto povinnosti uložené podnikom však nesmú prekračovať medze toho, čo je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa (pozri analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2000, Cimenteries CBR a i./Komisia, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Zb. s. II-491, body 4704 a 4705, a tam citovanú judikatúru). Okrem toho sa právomoc Komisie rozhodnúť o príkazoch musí vykonávať v závislosti od povahy konštatovaného porušenia (rozsudok Súdneho dvora zo 6. marca 1974, Istituto Chemioterapico Italiano a Commercial Solvents/Komisia, 6/73 a 7/73, Zb. s. 223, bod 45; rozsudky

Súdu prvého stupňa zo 7. októbra 1999, Irish Sugar/Komisia, T-228/97, Zb. s. II-2969, bod 298, a z 12. decembra 2000, Aéroports de Paris/Komisia, T-128/98, Zb. s. II-3929, bod 82).

- ⁶⁴ V prejednávanej veci Komisia v článku 1 napadnutého rozhodnutia konštatovala, že Zwicky spolu s ostatnými podnikmi porušil článok 81 ES a článok 53 Dohody EHP tým, že sa zúčastňoval, a to navyše počas veľmi dlhej doby, na dohodách a zosúladených postupoch v odvetví priemyselných nití v Beneluxe a v Škandinávii, v rámci ktorých sa on i ostatné podniky dohodli na stanovení budúcich cenníkov, maximálnych úrovní zliav, znížení zliav a zvýšení špeciálnych cien uplatňujúcich sa na určitých zákazníkoch, ako aj na vylúčení hospodárskej súťaže prostredníctvom výhodnejších cien vo vzťahu k etablovaným dodávateľom a na rozdelení zákazníkoch. Zwicky nepopiera domnienky uvedené v napadnutom rozhodnutí v tomto ohľade.
- ⁶⁵ Za týchto podmienok Komisia tým, že dotknutým podnikom uložila povinnosť zdržať sa v budúcnosti na trhu s priemyselnými nitami v Beneluxe a Škandinávii akéhokoľvek konania s podobným predmetom alebo účinkom, neprekročila svoje právomoci, ktoré jej zveruje článok 7 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok Hoechst/Komisia, už citovaný v bode 61 vyššie, bod 199).
- ⁶⁶ To, že Zwicky v deň prijatia rozhodnutia už nevykonával žiadne činnosti v oblasti priemyselných nití, nemôže spochybniť tento záver. Taký príkaz, akým je príkaz v prejednávanej veci, je vo svojej povahe preventívny a nezávisí od situácie dotknutých podnikov v okamihu prijatia napadnutého rozhodnutia.
- ⁶⁷ Komisia bola o to viac oprávnená zahrnúť takýto príkaz do výroku napadnutého rozhodnutia, keďže Zwicky sa nezaviazal, že už nebude opakovať svoje protisúťažné správanie (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. marca 1999, Thyssen Stahl/Komisia, T-141/94, Zb. s. II-347, bod 678).

⁶⁸ Navyše rozsudok GVL/Komisia, už citovaný v bode 57 vyššie, uvádzaný Zwicky nie je v prejednávanej veci relevantný. Okrem skutočnosti, že okolnosti tejto veci sa líšia od okolností prejednávanej veci, sa totiž v bodoch 60 až 67 vyššie preukázalo, že sa jednak Zwicky príkaz okamžite ukončiť porušenia uvedené v článku 1 napadnutého rozhodnutia netýkal a jednak, že Komisia mala úplne legitímny záujem na tom, aby mu prikázala, aby sa v budúcnosti zdržal akéhokoľvek aktu spadajúceho pod zistené porušenia alebo akéhokoľvek správania s podobným predmetnom.

⁶⁹ Z týchto dôvodov sa tento žalobný dôvod musí zamietnuť.

2. *O žalobných dôvodoch s cieľom spochybnenia pokuty a jej výšky*

O žalobnom dôvode Zwicky založenom na prekročení hranice 10 % obratu

Tvrdenia účastníkov konania

⁷⁰ Potom ako uviedol, že svoje obchodné aktivity týkajúce sa priemyselných nití ukončil v novembri 2000, vytýka Zwicky Komisii, že pri výpočte maximálnej 10 % veľkosti obratu vychádzala z obratu dosiahnutého Gütermann. Tento podnik totiž len prebral časť jeho činností a nepodlieha jeho kontrole. Jediným určujúcim obratom je teda obrat Zwicky. Keďže však Zwicky od roku 2001 nedosahuje žiaden obrat, nemožno mu na základe článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 uložiť žiadnu pokutu. Nariadenie č. 1/2003 sa týkalo celkového obratu za posledné účtovné obdobie predchádzajúce

prijatiu rozhodnutia. To, že sa pokuta odvíja od tohto obratu umožňuje zohľadniť význam a vplyv podniku na trhu. Preto by mala byť určujúcou aktuálna situácia podnikov vzhľadom na ich obrat. Podnik nedosahujúci žiaden obrat nemá žiaden vplyv na trh, a preto mu ani nemožno uložiť pokuty.

⁷¹ Ďalej tvrdí, že rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. novembra 2005, *Britannia Alloys & Chemicals/Komisia* (T-33/02, Zb. s. II-4973), uvádzaný Komisiou, sa musí vykladať v tom zmysle, že zohľadnenie iného obratu ako obratu za úplné účtovné obdobie predchádzajúce prijatiu rozhodnutia je možné vtedy, ak dotknutý podnik skončil svoje obchodné činnosti alebo skreslil svoj obrat, aby zabránil uloženiu vysokej pokuty. O takýto prípad v prejednávanej veci nejde. Zwicky v tomto ohľade tvrdí, že k predaju jeho obchodnej činnosti došlo jeden rok pred šetreniami Komisie v nadväznosti na zhoršenie jeho konkurenčného postavenia.

⁷² Zwicky navyše zdôrazňuje, že v prejednávanej veci Gütermann nadobudol jeho obchodnú činnosť v rámci kúpy aktív („asset deal“) a že z tohto dôvodu museli príjmy z takto prevzatej činnosti prejsť na Gütermann a zvýšiť jeho obrat, ktorý sa zohľadňuje na základe článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003. Okrem toho tvrdí, že predaj týchto činností Gütermann nie je len jednoduchou vnútornou reorganizáciou podniku.

⁷³ Nakoniec aj skutočnosť, že žalobcovia zaslali len jeden dokument v odpovedi na oznámenie o výhradách, možno vysvetliť tým, že činnosť týkajúcu sa priemyselných nití prebral Gütermann a že predseda predstavenstva Zwicky bol v nadväznosti na túto transakciu vymenovaný za člena predstavenstva Gütermann. To však nijako nemení skutočnosť, že Zwicky je osobou nezávislou od Gütermann a že Gütermann sa nestal akcionárom Zwicky.

- 74 Komisia tvrdí, že tento žalobný dôvod je neúčinný, pretože hoci by aj bolo tvrdenie Zwicky pravdivé, Komisia stanovila hornú hranicu pokuty po zohľadnení obratu za predchádzajúce účtovné obdobie, ako to už spravila v iných veciach. Konštatuje však, že celkový obrat Zwicky v roku 1999 predstavoval 4,5 milióna eur a že pokuta vo výške 0,174 milióna eur nijako neprekračuje hornú hranicu 10 % tohto obratu.
- 75 Subsidiárne Komisia najskôr tvrdí, že hoci Gütermann v novembri 2000 kúpil činnosti Zwicky dotknuté kartelom na trhu s priemyselnými niťami, zohľadnila skutočnosť, že Zwicky sa podieľal na trestanom porušení počas desiatich rokov a domnievala sa, že skutočnosť, že Zwicky potom, ako predal svoje obchodné činnosti, z právneho hľadiska naďalej existoval ako „prázdna schránka“, predstavovala spôsob, akým sa chcel vyhnúť sankciám uloženým za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže. Navyše uvádza, že Zwicky nepopieral judikatúru, podľa ktorej v zásade prináleží fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá riadi dotknutý podnik v okamihu porušenia, aby niesla zaň zodpovednosť. Ďalej uvádza, že keďže bol predseda predstavenstva Zwicky členom predstavenstva Gütermann, a teda disponoval konkrétnymi poznatkami o účasti oboch podnikov na karteli, možno ľahko pochopiť dôvody, ktoré viedli k rozhodnutiu o zachovaní existencie Zwicky.
- 76 Komisia sa ďalej domnieva, že výklad článku 23 ods. 2 druhej vety nariadenia č. 1/2003 uskutočnený Zwicky nie je zlučiteľný so zásadou potrebného účinku, pretože umožňuje podnikom vyhnúť sa zodpovednosti prostredníctvom výlučne vnútornej reorganizácie. Takýto bol prístup Súdu prvého stupňa v rozsudku Britannia Alloys & Chemicals/Komisia, už citovanom v bode 71 vyššie.
- 77 Komisia nakoniec tvrdí, že úzke vzťahy medzi Zwicky a Gütermann vyplývajú aj z vyhotovenia spoločnej odpovede na oznámenie o výhradách a z prítomnosti rovnakých advokátov pri ich obrane na Všeobecnom súde.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 78 V zmysle článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 môže Komisia uložiť podnikom pokutu nepresahujúcu 10 % ich obratu dosiahnutého v priebehu obchodného roku predchádzajúceho prijatiu rozhodnutia. Táto horná hranica 10 % je určená na zabránenie tomu, aby boli pokuty neproporcionálne vo vzťahu k veľkosti podniku, najmä tomu, aby sa ukladali pokuty, o ktorých možno predpokladať, že ich podniky nebudú schopné zaplatiť. Keďže jedine celkový obrat môže skutočne poskytnúť takúto približnú informáciu, treba tento percentuálny podiel chápať v tom zmysle, že sa vzťahuje na celkový obrat (rozsudok Súdneho dvora zo 7. júna 1983, *Musique diffusion française a i./Komisia*, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 119).
- 79 Tiež treba zdôrazniť, že predmetom článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 je poskytnúť Komisii právomoc ukladať pokuty s cieľom umožniť jej splniť si úlohu dohľadu, ktorú jej zveruje právo Spoločenstva (rozsudok *Musique diffusion française a i./Komisia*, už citovaný v bode 78 vyššie, bod 105, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 9. júla 2003, *Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia*, T-224/00, Zb. s. II-2597, bod 105). Táto úloha iste zahŕňa povinnosť vyhľadávať a potláčať jednotlivé porušenia, ale rovnako obsahuje aj povinnosť uskutočňovať všeobecnú politiku s cieľom uplatňovať vo veciach hospodárskej súťaže zásady stanovené Zmluvou a v tomto zmysle usmerňovať správanie podnikov. Z toho vyplýva, že Komisia musí dohliadať na to, aby mali pokuty odstrašujúcu povahu (rozsudok *Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia*, už citovaný, body 105 a 106).
- 80 Ďalej treba zdôrazniť, že „predchádzajúci obchodný rok“ v zmysle článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 sa týka v zásade posledného úplného účtovného obdobia každého z dotknutých podnikov k dátumu prijatia rozhodnutia (rozsudok Súdneho dvora zo 7. júna 2007, *Britannia Alloys & Chemicals/Komisia*, C-76/06 P, Zb. s. I-4405, bod 32).

- 81 Keďže v prejednávanej veci bolo napadnuté rozhodnutie datované zo 14. septembra 2005, predchádzajúcim obchodným rokom bolo obdobie od 1. júla 2004 do 30. júna 2005. Zwicky postúpil Gütermann svoje činnosti v oblasti priemyselných nití v novembri 2000. V dôsledku toho sa Komisia domnievala, že v okamihu prijatia napadnutého rozhodnutia nedisponovala, čo sa týka Zwicky, informáciou o obrate vzťahujúcom sa na hospodársku činnosť ňou vykonávanú počas predchádzajúceho obchodného roku. Navyše vzhľadom na to, že Komisia v odôvodnení č. 383 napadnutého rozhodnutia vychádzala z domnejšej existencie väzby materskej spoločnosti k dcérskej spoločnosti medzi Zwicky a Gütermann v nadväznosti na postúpenie činností týkajúcich sa priemyselných nití z Zwicky na Gütermann, domnievala sa, že sa môže na účely uplatnenia hornej hranice 10 % opierať o obrat Gütermann.
- 82 Treba rozlišovať dva aspekty výhrad uvedených Zwicky: jednak rozhodnutie Komisie zohľadniť obrat Gütermann a jednak nezohľadnenie jeho obratu za obchodný rok uzavretý 30. júna 2005, hoci bol nulový.
- 83 Čo sa týka prvého aspektu výhrad uvedených Zwicky, je nutné konštatovať, že Komisia sa nesprávne opierala o obrat Gütermann na účely stanovenia hornej hranice 10 % obratu, ktorá sa nesmie prekročiť pri výpočte pokuty uloženej Zwicky.
- 84 Gütermann totiž v novembri 2000 len prebral činnosti Zwicky v oblasti priemyselných nití. Na pojednávaní Zwicky vysvetlil, že tento predaj činností sa uskutočnil dvoma spôsobmi, jednak tak, že sa v Švajčiarsku uzavrel zmluva o prevode aktív ako sú sklady a stroje, a jednak predajom akcií v Nemecku.
- 85 Komisia teda na pojednávaní pripustila, že Gütermann neabsorboval Zwicky a že sa teda nestal jeho vlastníkom. Predaj činností týkajúcich sa priemyselných nití teda nemal žiaden vplyv na právnu a hospodársku nezávislosť Zwicky.

- 86 Tvrdenia, že sa predseda predstavenstva Zwicky stal členom predstavenstva Gütermann, že obe tieto spoločnosti sa radia s tým istým advokátom a že podali spoločnú odpoveď na oznámenie o výhradách nemôžu same osebe v prejednávanej veci odôvodňovať stanovisko Komisie týkajúce sa existencie väzby materskej spoločnosti k dcérskej spoločnosti medzi týmito dvoma podnikmi.
- 87 Komisia okrem toho nijako nepreukázala, v čom boli informácie poskytnuté Zwicky v odpovedi na jej žiadosť o informácie týkajúce sa prevodu činností a jej väzby s Gütermann pre ňu zavádzajúce.
- 88 Z toho vyplýva, že odkazujúc na obrat Gütermann sa Komisia dopustila nesprávneho posúdenia, ktorého dôsledky budú vyvozené v bodoch 104 a nasledujúcich tohto rozsudku.
- 89 Čo sa týka druhého aspektu výhrad uvádzaných Zwicky, konkrétne neexistencie zohľadnenia jeho nulového obratu vyplývajúceho z jeho údajnej hospodárskej činnosti počas roka, ktorý predchádzal prijatiu napadnutého rozhodnutia, je nutné skúmať spôsob, akým musí Komisia definovať pojem „predchádzajúci obchodný rok“ v prípadoch, v ktorých došlo k podstatným zmenám hospodárskej situácie dotknutého podniku v čase od skončenia obdobia trvania porušenia do dátumu prijatia rozhodnutia Komisie, ktorým sa uložila pokuta.
- 90 Čo sa týka pojmu „predchádzajúci obchodný rok“, je potrebné zdôrazniť, že z dlhodobu ustálenej judikatúry vyplýva, že pri výklade ustanovenia práva Spoločenstva je potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele, ktoré sledujú právne predpisy, ktorých je súčasťou (rozsudky Súdneho dvora zo 7. júna 2005, VEMW a i., C-17/03, Zb. s. I-4983, bod 41; z 1. marca 2007, Jan De Nul, C-391/05, Zb. s. I-1793, bod 20, a zo 7. júna 2007, Britannia Alloys & Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 80 vyššie, bod 21).

- ⁹¹ Ako sa v tomto ohľade pripomenulo v bode 79 vyššie, cieľom článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 je poskytnúť Komisii právomoc ukladať pokuty s cieľom umožniť jej splniť si úlohu dohľadu, ktorú jej zveruje právo Spoločenstva. Toto poslanie zahŕňa najmä úlohu postihovať protiprávne správanie, ako aj predchádzať jeho opätovnému uskutočneniu (rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 1970, ACF Chemiefarma/Komisia, 41/69, Zb. s. 661, bod 173).
- ⁹² Je vhodné doplniť, že podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 musí Komisia posúdiť závažnosť a trvanie predmetného porušenia.
- ⁹³ Vzhľadom na tieto skutočnosti je účelom hornej hranice obratu, ktorú stanovuje článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článok 23 ods. 2 druhý pododsek nariadenia č. 1/2003, vyhnúť sa tomu, aby pokuty uložené Komisiou boli neproporcionálne v pomere k významu dotknutého podniku (rozsudok Musique diffusion française a i./Komisia, už citovaný v bode 78 vyššie, bod 119).
- ⁹⁴ Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že pri stanovení pojmu „predchádzajúci obchodný rok“ musí Komisia v každom jednotlivom prípade posúdiť sledovaný dopad na dotknutý podnik, pričom zohľadní tak kontext, ako aj ciele, ktoré sleduje systém sankcií zavedený nariadením č. 17 a nariadením č. 1/2003, a to najmä tým, že zohľadní obrat, ktorý odráža jeho skutočnú hospodársku situáciu počas doby, keď dochádzalo k porušeniu (pozri rozsudok zo 7. júna 2007, Britannia Alloys & Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 80 vyššie, bod 25).
- ⁹⁵ Tak z cieľov systému, ktorého súčasťou sú článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článok 23 ods. 2 druhý pododsek nariadenia č. 1/2003, ako aj z judikatúry citovanej v bode 80 vyššie však vyplýva, že uplatnenie stropu 10 % predpokladá jednak, že

Komisia má k dispozícii obrat za posledný obchodný rok, ktorý predchádza dátumu prijatia rozhodnutia, a jednak, že tieto údaje sa vzťahujú na úplné účtovné obdobie normálnej hospodárskej činnosti počas obdobia dvanástich mesiacov (pozri rozsudok z 29. novembra 2005, Britannia Alloys & Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 71 vyššie, bod 38).

- ⁹⁶ Ak sa teda obchodný rok skončí pred prijatím rozhodnutia, ale účtovná závierka predmetného podniku ešte nebola vypracovaná alebo ešte nebola oznámená Komisii, Komisia má pri uplatnení článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 23 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003 právo, ba až povinnosť použiť obrat dosiahnutý počas skoršieho obchodného roka. Rovnako ak z dôvodu reorganizácie alebo zmeny účtovných postupov vypracoval podnik za predchádzajúci obchodný rok závierku, ktorá sa týka obdobia kratšieho ako dvanásť mesiacov, Komisia má pri uplatnení týchto ustanovení právo použiť obrat dosiahnutý počas predchádzajúceho úplného účtovného obdobia (pozri rozsudok z 29. novembra 2005, Britannia Alloys & Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 71 vyššie, bod 39). To platí aj vtedy, ak podnik v predchádzajúcom obchodnom roku nevykonával hospodársku činnosť, a teda Komisia nemá k dispozícii obrat žalobcu z hospodárskej činnosti, ktorú vykonával v tomto období. Obrat za toto obdobie totiž neposkytuje nijakú informáciu o význame uvedeného podniku v rozpore s tým, čo požaduje judikatúra, a preto nemôže slúžiť ako základ na určenie stropu stanoveného v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 (pozri rozsudok z 29. novembra 2005, Britannia Alloys & Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 71 vyššie, bod 42).

- ⁹⁷ Treba pripomenúť, že z rozsudku z 29. novembra 2005, Britannia Alloys & Chemicals/Komisia, už citovaného v bode 71 vyššie (bod 49), ktorý možno analogicky uplatniť na prejednávajúcu vec, vyplýva, že aj pri výkone riadnej hospodárskej činnosti môže obrat podniku klesnúť významným alebo dokonca podstatným spôsobom v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi z rôznych dôvodov, akými sú zložité ekonomický

kontext, kríza v relevantnom odvetví, katastrofa alebo štrajk. Ak však podnik naozaj dosiahol obrat počas úplného účtovného obdobia, počas ktorého sa vykonávala hospodárska činnosť, aj keď obmedzená, Komisia ho musí na určenie stropu uvedeného v článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a v článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 zohľadniť. Preto prinajmenšom v situáciách, keď neexistuje nijaká informácia, že podnik ukončil svoje obchodné činnosti alebo skreslil svoj obrat, aby sa vyhol uloženiu veľkej pokuty, sa treba domnievať, že Komisia je povinná určiť hornú hranicu pokuty v závislosti od posledného obratu, ktorý odráža úplný rok hospodárskej činnosti (rozsudok z 29. novembra 2005, Britannia Alloys & Chemicals/Komisia, už citovaný v bode 71 vyššie, bod 49).

⁹⁸ Podľa Zwicky Komisia nijako nepreukázala, že Zwicky skreslil svoj obrat a tiež nesprávne uplatnila výnimku zo zásady zohľadnenia obratu za posledný obchodný rok. Ako však spresnila na pojednávaní, Komisia nijako Zwicky nevytýka, že by konal zneužívajúcim spôsobom, aby sa vyhol uloženiu veľkej pokuty, obmedzuje sa len na konštatáciu, že ukončil svoju činnosť a existuje ako „prázdna schránka“.

⁹⁹ Vo svojich písomnostiach Zwicky uviedol, že od roku 2001 len spravuje nehnuteľnosti a zdôraznil, že od tohto okamihu nedosiahol žiaden obrat. V dôsledku toho treba konštatovať, že žiaden obrat nedosiahol ani v priebehu úplného účtovného obdobia predchádzajúceho napadnutému rozhodnutiu, konkrétne v období od 1. júla 2004 do 30. júna 2005. Pri vypočutí na pojednávaní týkajúcom sa skutočnej povahy svojich činností Zwicky opätovne uviedol, že vykonáva činnosť správy nehnuteľností, ktorých vlastníkom naďalej ostal. Upresnil, že jeho súbor nehnuteľností sa skladá z nehnuteľností, ktoré boli predtým miestom jeho činností týkajúcich sa priemyselných nití, ktoré sú od predaja uvedenej činnosti Gütermann prázdne, ako aj z bytov prenajatých bývalým zamestnancom. Uviedol, že tieto nehnuteľnosti možno použiť na účely prenájmu, a že budú vynaložené investície na tento účel. Taktiež informoval o rozvojom pláne vyhotovenom spoločne s miestnymi orgánmi. Nakoniec pripustil, že od prevodu svojich činností týkajúcich sa trhu s priemyselnými nitami, už nemal žiadneho zamestnanca.

- 100 Hoci je nesporné, že Zwicky z právneho hľadiska naďalej existuje aj po prevode svojich činností na Gütermann, je nutné tiež konštatovať, že spoľahlivé údaje, ako sú nulový obrat počas viacerých rokov, neexistencia zamestnancov alebo neexistencia konkrétnych dôkazov využitia jeho priestorov alebo investičných projektov s cieľom ich využitia umožňujú domnievať sa, že Zwicky nepokračoval vo výkone normálnej hospodárskej činnosti v zmysle citovanej judikatúry, a to najmä v období od 1. júla 2004 do 30. júna 2005.
- 101 Odpovede, ktoré Zwicky poskytol vo svojich písomných podaniach a na pojednávaní, boli nejasné a neumožnili Všeobecnému súdu konštatovať existenciu „normálnej hospodárskej činnosti“. Zwicky navyše potvrdil obsah výňatku z dokumentu o jeho hospodárskej situácii prečítaného Komisiou na pojednávaní, z ktorého vyplýva nulový obrat, nulový zisk a absencia zamestnancov a nepopiera, že tomu bolo rovnako najmä v období od predaja jeho činností týkajúcich sa priemyselných nití Gütermann do 30. júna 2005.
- 102 V tomto ohľade a na rozdiel od tvrdení Zwicky na pojednávaní samotná skutočnosť, že predstavenstvo a jeden riaditeľ sa zaoberajú plánom rozvoja spoločnosti, ktorého existencia navyše nebola preukázaná, nemôže stačiť ako určujúci dôkaz existencie normálnej hospodárskej činnosti v tom zmysle, ako ju chápal Súd prvého stupňa vo svojom rozsudku z 29. novembra 2005, Britannia Alloys & Chemicals/Komisia, už citovanom v bode 71 vyššie.
- 103 Z toho vyplýva, že Komisia bola povinná zohľadniť celkový obrat predchádzajúci obchodnému roku uzavretému 30. júna 2005.
- 104 Čo sa týka dôsledkov nesprávneho posúdenia, ktorého sa Komisia dopustila tým, že sa opierała o celkový obrat Gütermann, treba stanoviť, či v prospech Zwicky odôvodňuje zníženie sumy pokuty, respektíve jej zrušenie súdom Spoločenstva.

- 105 V tomto ohľade treba zdôrazniť, že čo sa týka žalôb smerujúcich proti rozhodnutiam Komisie ukladajúcim pokuty podnikom za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, Všeobecný súd má dvojakú právomoc. Na jednej strane má právo kontrolovať ich zákonnosť na základe článku 230 ES (rozsudok Súdneho dvora zo 16. novembra 2000, SCA Holding/Komisía, C-297/98 P, Zb. s. I-10101, body 53 a 54).
- 106 Na druhej strane má Všeobecný súd právomoc posúdiť primeranosť výšky pokút v rámci svojej neobmedzenej právomoci, ktorá mu bola priznaná článkom 229 ES, článkom 17 nariadenia č. 17 a článkom 31 nariadenia č. 1/2003. Toto posúdenie odôvodňuje predloženie a zohľadnenie ďalších informácií, ktorých uvedenie v rozhodnutí sa nevyžaduje na základe povinnosti odôvodnenia podľa článku 253 ES (rozsudok SCA Holding/Komisía, už citovaný v bode 105 vyššie, bod 55).
- 107 V prejednávanej veci sa Všeobecný súd pri výkone svojej neobmedzenej právomoci domnieva, že netreba vychádzať z obratu Gütermann, ale z obratu Zwicky.
- 108 Z dôvodov uvedených vyššie a v duchu judikatúry Britannia Alloys & Chemicals/Komisía (body 71 a 80 vyššie), posledný obrat Zwicky vyplývajúci z jej skutočných hospodárskych činností, z ktorého mala Komisía vychádzať je obrat za obchodný rok od 1. júla 1999 do 30. júna 2000. Z odôvodnenia č. 76 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že uvedený obrat predstavoval 4,5 milióna eur. Výška pokuty uloženej Komisiou Zwicky predstavuje 205 000 eur, a teda nijako neprekračuje 10 % tohto obratu.
- 109 Okrem toho treba zdôrazniť, že Zwicky na pojednávaní tvrdil, že subsidiárne riešenie spočívajúce v tom, že sa bude vychádzať z jeho obratu za obchodný rok ukončený k 30. júnu 2000, je neprípustné z dôvodu, že by znamenalo, že by bol jeho obrat zohľadnený dvakrát. Keďže činnosti Zwicky týkajúce sa priemyselných nití prebral

Gütermann, obrat dosiahnutý týmito činnosťami už bol zohľadnený Komisiou v celkovom obraze Gütermann. Komisia tvrdila, že toto tvrdenie je nové, a teda ho treba zamietnuť.

- ¹¹⁰ Toto tvrdenie Zwicky sa musí zamietnuť pre jeho nedôvodnosť.
- ¹¹¹ Zwicky totiž tvrdí, že subsidiárne riešenie by znamenalo, že by sa Zwicky pripísal obrat, ktorý sa už pripísal Gütermann. Všeobecný súd sa však domnieva, že jediná otázka, ktorá v prejednávanej veci vyvstáva, je otázka týkajúca sa relevantného obratu, z ktorého treba vychádzať na účely výpočtu 10 % hornej hranice pokuty uloženej Zwicky. Ako bolo preukázané vyššie, jediným prípustným obratom na tento účel je obrat Zwicky vo výške 4,5 milióna eur za obchodný rok od 1. júla 1999 do 30. júna 2000.
- ¹¹² Za predpokladu, že by aj bolo treba pripustiť, že by toto riešenie znamenalo, že sa obrat Zwicky pripíše v tomto štádiu výpočtu pokuty Gütermann a Zwicky dvakrát, treba uviesť, že by k protiprávnosti došlo na úkor Gütermann. Tvrdenie Zwicky by teda v skutočnosti predstavovalo výzvu Všeobecného súdu, aby overil zákonnosť sumy pokuty stanovenej Gütermann. Zwicky sa však v tomto ohľade nemôže dovoliavať svojej aktívnej legitimácie. Ak sa totiž adresát určitého rozhodnutia rozhodne podať žalobu o neplatnosť, súd Spoločenstva skúma len prvky rozhodnutia, ktoré sa ho týkajú. Naopak tie prvky, ktoré sa týkajú ostatných adresátov, ktoré neboli napadnuté, nie sú predmetom sporu, vo veci ktorého má súd Spoločenstva rozhodnúť (rozsudok Súdneho dvora zo 14. septembra 1999, Komisia/AssiDomän Kraft Products a i., C-310/97 P, Zb. s. I 5363, bod 53).
- ¹¹³ V duchu týchto úvah sa žalobný dôvod Zwicky založený na porušení článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 23 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 1/2003 musí zamietnuť.

O žalobnom dôvode Gütermann a Zwicky založenom na nesprávnom posúdení závažnosti porušenia vzhľadom na jeho účinky

Tvrdenia účastníkov konania

- 114 Po prvé žalobcovia tvrdia, že podľa usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy o [UO] (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171 ďalej len „usmernenia“) a ustálenej rozhodovacej praxe, posúdenie závažnosti porušenia závisí výlučne od konkrétneho dopadu porušenia na trh. Zásada proporcionality núti Komisiu, aby zohľadnila takýto dopad pri posudzovaní závažnosti porušenia. Žalobcovia spresňujú, že na základe tejto výhrady sa nesnažia popierať porušenie ako také, len sa snažia spochybníť jeho zaradenie do kategórie veľmi závažných porušení.
- 115 Po druhé žalobcovia sa zamýšľali nad otázkou konkrétneho dopadu porušenia na trh a dospeli k záveru, že k nemu nedošlo. Domnievajú sa preto, že Komisia sa naň nemohla odvolávať na účely kvalifikácie porušenia ako veľmi závažného. Hoci pripúšťajú, že zvýšenia cien nachádzajúcich sa na cenníkoch, ktoré boli dohodnuté v priebehu stretnutí, boli väčšinou uplatňované rôznymi podnikmi, domnievajú sa, že tieto zvýšenia cien nevedli k zvýšeniu skutočných čistých cien. Domnienky uvedené Komisiou v bode 4.1.4 napadnutého rozhodnutia neumožňujú dospieť k záveru o existencii takéhoto dopadu. Skutočnosť, že sa podniky stretávali počas jedenásť rokov samá osebe nestačí pre vyvodenie záveru, že zvýšenia cien mali vplyv na čisté ceny. Žalobcovia sa totiž domnievajú, že preukázali, že cieľom stretnutí bola predovšetkým legálna výmena informácií. Samotná Komisia uznáva, že nedisponuje dôkazmi na preukázanie existencie konkrétneho dopadu.
- 116 Vzhľadom na osobitosti stanovovania cien v oblasti priemyselných nití, keď sa zákazník skoro nikdy nefakturuje ceny uvedené v cenníkoch, sa žalobcovia domnievajú, že uplatňovanie dohody nijako nedovoľuje dospieť k záveru o existencii konkrétneho

dopadu na trh. Právne naopak, priemerné skutočné ceny na trhu sa nezmenili, ba dokonca sa znížili.

- 117 Po tretie sa žalobcovia odvolávajú na okolnosť, že porušenie nemalo konkrétny dopad na ich skutočné priemerné ceny, a tvrdia, že samotné porušenie sa nemalo kvalifikovať ako veľmi závažné a tiež zdôrazňujú, že im Komisia mala pričítať túto okolnosť v ich prospech.
- 118 Vzhľadom na značný rozdiel vo veľkosti dotknutých podnikov a na nízky obrat, ktorý dosiahli na relevantnom trhu žalobcovia tvrdia, že Komisia mala ako poľahčujúcu okolnosť v zmysle bodu 1A usmernení uznať skutočnosť, že porušenia nemalo skutočný dopad na ich čisté ceny.
- 119 Komisii vytýkajú, že sa uspokojila s porovnaním relatívneho významu podnikov na trhu, keď vychádzala z ich obratu a zohľadnila len abstraktnú hospodársku schopnosť rôznych podnikov ovplyvňovať hospodársku súťaž a nie konkrétny dopad správania rôznych podnikov na čisté ceny.
- 120 Po štvrté Komisia nesprávne vytýka Zwicky účasť na porušeniach na trhu s priemyselnými niťami v Škandinávii, keďže Zwicky nikdy nevykonával činnosti na trhu s priemyselnými niťami v týchto štátoch.
- 121 Komisia navrhuje, aby sa tento žalobný dôvod zamietol.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 122 Na úvod treba pripomenúť, že čo sa týka posúdenia závažnosti porušenia ako takého, usmernenia v bode 1 A prvom a druhom odseku uvádzajú toto:

„Pri posudzovaní závažnosti porušenia pravidiel sa musí brať do úvahy ich povaha, konkrétny dosah na trh tam, kde je ho možné merať, a veľkosť relevantného geografického trhu.

Preto sa porušenia budú zadeľovať do jednej z troch kategórií: mierne porušenia, závažné porušenia a veľmi závažné porušenia. [*neoficiálny preklad*]“

- 123 V napadnutom rozhodnutí Komisia uvádza tieto tri skutočnosti:

- sporné porušenie spočívalo predovšetkým vo výmene citlivých informácií o ceníkoch a/alebo cenách uplatňovaných na zákazníkov, v dohode o zvyšovaní cien a/alebo cieľových cenách, vo vylúčení vzájomnej cenovej súťaže v prospech etablovaných dodávateľov, pričom takéto postupy sú už na základe svojej povahy najzávažnejším druhom porušenia ustanovení článku 81 ods. 1 ES a článku 53 ods. 1 Dohody EHP (napadnuté rozhodnutie, odôvodnenie č. 345),
- nedovolené dohody boli vykonané a mali dopad na trh dotknutého výrobku v EHP, tento dopad však nemožno presne zmerať (napadnuté rozhodnutie, odôvodnenie č. 351),

- kartel sa týkal viacerých členov EHP, konkrétne Beneluxu a Škandinávie (napadnuté rozhodnutie, odôvodnenie č. 352).

124 Záver Komisie (napadnuté rozhodnutie, odôvodnenie č. 353) znie:

„Vzhľadom na všetky tieto faktory sa Komisia domnieva, že podniky dotknuté [napadnutým rozhodnutím] sa dopustili veľmi závažného porušenia článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP.“

125 Žalobcovia spochybňujú veľmi závažnú povahu porušenia jednak tým, že tvrdia, že Komisia dospela k záveru o existencii konkrétneho dopadu na trh bez možnosti jeho preukázania a jednak tým, že tvrdia, že nedošlo k nijakému dopadu na čisté ceny alebo aspoň ku konkrétnemu dopadu na priemerné skutočné ceny.

126 Po prvé je namieste pripomenúť, že Komisia má pri posudzovaní konkrétneho dopadu porušenia na trh vychádzať z hospodárskej súťaže, aká by normálne existovala, keby k porušeniu nedošlo (rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. októbra 2008, Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik/Komisia, T-69/04, Zb. s. II-2567, bod 165; pozri v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, Mayr-Melnhof/Komisia, T-347/94, Zb. s. II-1751, bod 235, a Thyssen Stahl/Komisia, už citovaný v bode 67 vyššie, bod 645).

127 V prejednávanej veci treba zdôrazniť, že žalobcovia nijako nespochybňujú uskutočnenie kartelu. Právne naopak, z bodu 40 žaloby Gütermann a z bodu 46 žaloby Zwicky vyplýva, že „výlučne uznali jednak v odpovedi na oznámenie o výhradách, ako aj v rámci uvedenia skutkových okolností [v rámci žalôb]“, že „zvýšenia cien

uvedené v cenníkoch dohodnutých na stretnutiach boli väčšinou uplatňované rôznymi podnikmi“.

- 128 Čo sa týka najmä cenového kartelu, je legitímne, ak Komisia vyvodí záver, že porušenie malo reálne účinky, zo skutočnosti, že členovia kartelu prijali opatrenia na uplatnenie dohodnutých cien, napríklad tým, že zvýšili katalógové ceny slúžiace ako základ pre výpočet skutočných cien, že prestali uplatňovať zľavy, že zvýšili špeciálne ceny a že vykonávali nátlak prostredníctvom sťažností na podnik, ktorý porušoval dohodu spočívajúcu v nekonkurovaní si cenami v prospech etablovaných dodávateľov. Na vyvodenie záveru o dopade na trh totiž stačí, aby dohodnuté ceny slúžili ako základ na stanovenie cien individuálnych transakcií a tak obmedzovali rokovací priestor pre zákazníkov (rozsudok Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik/Komisia, už citovaný v bode 126 vyššie, bod 166; pozri v tomto zmysle rozsudok Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, už citovaný v bode 61 vyššie, body 743 až 745).
- 129 Naopak od Komisie nemožno vyžadovať, aby v prípade, že je vykonávanie kartelu preukázané, systematicky dokazovala, že dohody skutočne umožnili dotknutým podnikom dosahovať vyššiu úroveň transakčných cien, ako je tá, ktorá by existovala bez kartelu (rozsudok Hoechst/Komisia, už citovaný v bode 61 vyššie, bod 348; pozri v tomto zmysle rozsudok Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, už citovaný v bode 61 vyššie, body 743 až 745). Bolo by teda neprimerané požadovať takéto dokazovanie, ktoré by si vyžadovalo značné zdroje, keďže by boli potrebné hypotetické výpočty na základe ekonomických modelov, ktorých presnosť môže súd len ťažko overiť a ktorých neomylnosť vôbec nie je dokázaná (rozsudok Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik/Komisia, už citovaný v bode 126 vyššie, bod 167).
- 130 Na posúdenie závažnosti porušenia je totiž rozhodujúce vedieť, či členovia kartelu urobili všetko, čo bolo v ich možnostiach, na dosiahnutie konkrétneho účinku svojich úmyslov. To, čo sa stalo potom na úrovni skutočne dosiahnutých cien, mohlo byť ovplyvnené inými faktormi mimo kontroly členov kartelu. Členovia kartelu nemôžu

využívať vo svoj prospech nezávislé faktory, ktoré skrížili ich plány, a urobiť z nich skutočností odôvodňujúce zníženie pokuty (rozsudok Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik/Komisia, už citovaný v bode 126 vyššie, bod 168).

- 131 Navyše Komisia v bode 4.1.4 napadnutého rozhodnutia vymenovala súbor konkrétnych a dôveryhodných indícií s cieľom preukázania, že kartel ma konkrétny dopad na trh. V tomto ohľade treba najskôr potvrdiť domnienky Komisie uvedené v bode 164 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorých sa zvýšenia katalógových cien potvrdené navyše samotným Gütermann prejavili zvýšeniami čistých cien pre určitých malých zákazníkov, ktorých rokovacia sila je vo všeobecnosti slabšia. Nakoniec treba potvrdiť konštatáciu Komisie uvedenú v bode 165 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorej mohli zvýšenia katalógových cien ovplyvňovať úroveň skutočných cien uplatňovaných na veľkých zákazníkov v tom zmysle, že uvedené katalógové ceny slúžili ako východiskový bod pri rokovaní so zákazníkmi. Nakoniec úvahy Komisie týkajúce sa toho, že niektoré podniky pristúpili k skutočnému zvýšeniu osobitných cien a prestali poskytovať zľavy potvrdzujú, že porušenie malo konkrétny dopad na dotknutý trh.
- 132 Z týchto úvah a zo zistenia, že kartel trval viac ako jedenásť rokov vyplýva, že Komisia mohla legitímne dospieť k záveru o existencii konkrétneho dopadu na trh.
- 133 Čo sa týka po druhé tvrdení založených jednak na neexistencii konkrétneho dopadu porušenia na skutočné priemerné ceny žalobcov, jednak skutočnosti, že Zwicky nikdy nevykonával činnosti na trhu s priemyselnými niťami v Škandinávii, týkajú sa vlastného správania týchto dvoch podnikov, a preto ich nemožno prijať. Skutočné správanie, ktoré podnik údajne uplatňoval, je irelevantné na účely hodnotenia dopadu kartelu na trh. Jediné účinky, ktoré sa musia zohľadniť, sú účinky vyplývajúce z porušenia ako celku (rozsudok Komisia/Anic Partecipazioni, už citovaný v bode 45 vyššie, bod 152, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. decembra 1991, Hercules Chemicals/Komisia, T-7/89, Zb. s. II-1711, bod 342).

- 134 Zohľadnenie protiprávneho správania Gütermann a Zwicky Komisiou vo vzťahu k hospodárskej súťaži teda prichádza do úvahy na účely posúdenia jednotlivkej situácie týchto podnikov, nemôže však mať nijaký vplyv na zaradenie porušenia do kategórie „veľmi závažných“ porušení.
- 135 Okrem toho skutočnosť, že Zwicky nikdy nevykonával činnosť na trhu s priemyselnými niťami v Škandinávii, nie je relevantná. Ako sa pripomenulo v bode 51 vyššie, Zwicky nijako nespochybnil jednotnú a nepretržitú povahu porušenia na trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe a v Škandinávii.
- 136 Čo sa týka indície týkajúcej sa dopadu kartelu, na ktorú Komisia poukazuje v odôvodnení č. 166 napadnutého rozhodnutia, vyplývajúcu z dlhej doby trvania porušenia, treba uviesť, že keďže vytýkané postupy trvali aspoň jedenásť rokov, je nepravdepodobné, že by sa výrobcovia v danom čase domnievali, že boli úplne neúčinné alebo nepotrebné (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, už citovaný v bode 61 vyššie, bod 748, a z 29. novembra 2005, Heubach/Komisia, T-64/02, Zb. s. II-5137, bod 130).
- 137 Napokon treba uviesť, že tri aspekty posúdenia závažnosti porušenia nemajú rovnakú váhu pri celkovom skúmaní. Povaha porušenia má zásadný význam, a to najmä pri kvalifikácii porušenia ako „veľmi závažného“. V tejto súvislosti z opisu veľmi závažných porušení v usmerneniach vyplýva, že dohody alebo zosúladené postupy smerujúce okrem iného, podobne ako v prejednáwanej veci, k určeniu cien, môžu byť už na základe ich povahy kvalifikované ako „veľmi závažné“ bez toho, aby sa toto správanie muselo vyznačovať osobitným dopadom alebo geografickým rozsahom. Tento záver potvrdzuje skutočnosť, že aj keď opis závažných porušení výslovne uvádza dopad na trh a účinky na veľké oblasti jednotného trhu, opis veľmi závažných porušení naopak neuvádza žiadnu požiadavku konkrétneho dopadu na trh ani účinky na osobitnú geografickú oblasť (rozsudky Súdu prvého stupňa z 27. júla 2005, Brasserie nationale/Komisia, T-49/02 až T-51/02, Zb. s. II-3033, bod 178; z 25. októbra 2005, Groupe Danone/Komisia, T-38/02, Zb. s. II-4407, bod 150; Hoechst/Komisia, už citovaný

v bode 61 vyššie, bod 345, a Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik/Komisía, už citovaný v bode 126 vyššie, bod 171).

- 138 V prejednávanej veci zo skutočností opísaných v časti I napadnutého rozhodnutia, ako aj v odôvodneniach 345 a 346 tohto rozhodnutia vyplýva, že porušenie bolo už vo svojej podstate veľmi závažné. Z toho vyplýva, že už na základe samotnej povahy porušenia je jeho kvalifikácia za „veľmi závažné“ primeraná.
- 139 Zo všetkých týchto úvah vyplýva, že žalobný dôvod založený na nesprávnej kvalifikácii porušenia vzhľadom na jeho účinky sa musí zamietnuť.

O žalobnom dôvode predloženom Gütermann a Zwicky, ktorý sa zakladá na nesprávnom posúdení dĺžky porušenia

Tvrdenia účastníkov konania

- 140 Na podporu tohto žalobného dôvodu sa uvádza viacero výhrad.
- 141 Po prvé žalobcovia vytýkajú Komisii, že automaticky uplatnila zvýšenie východiskovej sumy pokuty o 10 % za každý rok porušenia, hoci tento percentuálny podiel nie je pravidlom, ale len predstavuje hornú hranicu stanovenú usmerneniami vo vzťahu k dlhodobým porušeniam. Usmernenia totiž nestanovujú, že by Komisia musela automaticky zvýšiť východiskovú sumu pokuty o dodatočnú sumu pokuty zodpovedajúcu percentuálnemu podielu stanovenému za každý rok porušenia, priznávajú však Komisia diskrečnú právomoc. V prejednávanej veci Komisia neuplatnila túto

právomoc ani vo vzťahu k samotnej zásade zvýšenia východiskovej sumy pokuty v závislosti od dĺžky trvania porušenia, ani vo vzťahu k úrovni tohto zvýšenia.

- ¹⁴² Po druhé zvýšenie o 5 % uplatnené na pokuty uložené žalobcom, jednak za deväť mesiacov v prípade porušenia spôsobeného Gütermann v roku 2001, a jednak za desať mesiacov v prípade porušenia spôsobeného Zwicky v roku 2000, je v rozpore s jasným znením bodu 1 B usmernení, ktoré stanovujú výlučne zvýšenie sumy pokuty za celé roky porušenia. Koncepcia Komisie nebola navyše v tomto ohľade potvrdená judikatúrou.
- ¹⁴³ Po tretie paušálne zvýšenia východiskových súm pokút uložených týmto dvom podnikom, jednak o 115 % v prípade Gütermann, a jednak o 105 % v prípade Zwicky, sú protiprávne, pretože boli vypočítané jednotným spôsobom pre všetky štáty dotknuté porušením bez toho, aby sa zohľadnila skutočná dĺžka trvania porušení. Komisia sa totiž domnievala, že hoci Benelux a Škandinávia predstavovali dva samostatné trhy, mali sa posudzovať spoločne, pretože boli predmetom diskusií v tie isté dni a zúčastnené podniky boli tie isté. Zwicky však poukazuje na to, že nikdy nepôsobila na trhu s priemyselnými niťami v Škandinávii a že sa z tohto dôvodu ani nezúčastnila na porušeníach týkajúcich sa týchto krajín. Rovnako žalobcovia pripomínajú, že Dohoda EHP nadobudla účinnosť až 1. januára 1994 a že v rozsahu, v ktorom sa nedovolené dohody týkali Fínska, Nórska a Švédska, pred týmto dňom neporušovali ani článok 81 ES, ani článok 53 Dohody EHP. Z toho vyvodzujú záver, že Komisia mala túto skutočnosť zohľadniť pri posudzovaní dĺžky porušenia.
- ¹⁴⁴ Žalobcovia teda tvrdia, že Komisia nerozlišovala medzi na jednej strane skutkovými okolnosťami predstavujúcimi porušenie práva hospodárskej súťaže v prípade Gütermann od januára 1990 do septembra 2001 a v prípade Zwicky od januára 1990 do novembra 2000 v tom zmysle, že ide o jediný a nepretržitý protiprávny akt, a na druhej

strane právnym posúdením týchto skutkových okolností ako porušenia článku 81 ES a článku 53 Dohody EHP.

¹⁴⁵ Podľa Gütermann mala preto Komisia konkrétne uskutočniť osobitný výpočet východiskovej sumy tak, že by na jednej strane zohľadnila časť obratu dosiahnutú na trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe a v Dánsku, a na druhej strane tú časť obratu, ktorá sa dosiahla na trhu s priemyselnými niťami vo Fínsku, v Nórsku a v Švédsku. Komisia by takto dosiahla dve časti východiskovej sumy pokuty, na ktorú by potom mohla uplatniť rôzny percentuálny podiel v závislosti od dĺžky trvania porušenia v jednej či druhej skupine krajín, teda 115 % na časť východiskovej sumy pokuty súvisiacej s časťou porušenia, ktorá sa týkala Beneluxu a Dánska a 75 % na časť východiskovej sumy pokuty súvisiacej s časťou porušenia, ktorá sa týkala Fínska, Nórska a Švédska.

¹⁴⁶ Komisia tieto tvrdenia vyvracia.

Posúdenie Všeobecným súdom

¹⁴⁷ Podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a v článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 predstavuje dĺžka trvania porušenia jednu zo skutočností, ktoré je nutné zohľadniť na účely stanovenia sumy pokuty, ktorá sa má uložiť podnikom, ktoré porušia pravidlá hospodárskej súťaže.

¹⁴⁸ Čo sa týka faktora týkajúceho sa dĺžky trvania porušenia, usmernenia rozlišujú medzi krátkodobými porušeniami (obyčajne kratšími ako jeden rok), v prípade ktorých sa východisková suma pokuty vyplývajúca z ich závažnosti nesmie zvyšovať, strednodobé porušenia (vo všeobecnosti jeden až päť rokov), v prípade ktorých sa táto

suma môže zvýšiť o 50 %, a dlhodobé porušenia (vo všeobecnosti viac ako päť rokov), v prípade ktorých sa môže suma pokuty zvyšovať o 10 % za každý rok (bod 1 B prvý odsek).

- 149 Z odôvodnení 359 a 360 napadnutého rozhodnutia, ktorých obsah žalobcovia nena-
pádajú, vyplýva, že žalobcovia sa zúčastnili na karteli na trhu s priemyselnými niťami
v Beneluxe a Škandinávii jednak od januára 1990 do septembra 2001 v prípade Güter-
mann, čo predstavuje dobu trvania porušenia 11 rokov a 9 mesiacov, a jednak od
januára 1990 do novembra 2000 v prípade Zwicky, čo predstavuje dobu trvania poru-
šenia 10 rokov a 10 mesiacov. Obe tieto doby trvania zodpovedajú dlhodobému poru-
šeniu. Východisková suma ich pokutu bola v dôsledku toho zvýšená z dôvodu dĺžky
trvania porušenia jednotlivo o 115 % a o 105 %.
- 150 Po prvé, čo sa týka výhrady žalobcov, že Komisia automaticky uplatnila najvyššiu
sadzbu 10 % za rok trvania porušenia, treba pripomenúť, že bod 1 B prvý odsek tretia
zarážka usmernení síce nestanovuje automatické zvýšenie o 10 % ročne pre dlhodobé
porušenia, ponecháva však v tejto súvislosti Komisii určitú mieru voľnej úvahy (roz-
sudky Súdu prvého stupňa Hoechst/Komisia, už citovaný v bode 61 vyššie, bod 396,
a z 8. júla 2008, BPB/Komisia, T-53/03, Zb. s. II-1333, bod 362).
- 151 V prejednávanej veci z bodu 149 vyššie vyplýva, že Komisia rešpektovala predpisy,
ktoré jej boli stanovené v usmerneniach pri zvyšovaní sumy pokuty uloženej z dôvodu
závažnosti porušenia v závislosti od jeho dĺžky trvania. Vzhľadom na skutkové okol-
nosti prejednávanej veci sa Komisia nedopustila zjavne nesprávneho posúdenia, keď
pokutu zvýšila o 10 % za každý rok trvania porušenia.
- 152 Po druhé sa musí zamietnuť výhrada založená na neodôvodnenom zvýšení výcho-
diskovej sumy pokuty 5 % za každé obdobie trvajúce viac ako šesť mesiacov. Nič
v usmerneniach totiž nebráni zohľadneniu skutočnej dĺžky trvania porušenia v rámci
stanovenia výšky pokuty. Taký prístup je úplne logický a rozumný, pričom v každom

prípade patrí do rámca voľnej úvahy Komisie (rozsudok BPB/Komisía, už citovaný v bode 150 vyššie, bod 361).

- 153 Po tretie žalobcovia nesprávne tvrdia, že výpočet dĺžky trvania porušenia sa uskutočnil jednotne pre všetky štáty dotknuté porušením, pričom nezohľadnil neúčast' Zwicky na trhu s priemyselnými niťami v Škandinávii, ani skutočnú dĺžku trvania porušenia na trhoch v Beneluxe a v Škandinávii.
- 154 Na úvod treba pripomenúť, že žalobcovia sa podľa Komisie zúčastnili na jedinom a nepretržitom komplexnom porušení článku 81 ods. 1 ES a článku 53 ods. 1 Dohody EHP, a že toto porušenie sa rozšírilo do viacerých štátov EHP. Tiež treba zdôrazniť, že žalobcovia na pojednávaní potvrdili, že v prejednávanej veci nespochybňujú existenciu jediného porušenia.
- 155 Čo sa týka v prvom rade tvrdenia Zwicky založeného na jeho neúčasti na trhu s priemyselnými niťami v Škandinávii, tento podnik nepreukázal, v čom by mala táto neúčast' mať vplyv na výpočet dĺžky trvania porušenia, ako ho uskutočnila Komisia. Výpočet sumy zvýšenia pokuty zodpovedajúceho dĺžke trvania porušenia vychádzal z východiskovej sumy pokuty, ktorá bola ako taká stanovená v závislosti od obratu Zwicky na relevantnom trhu v roku 1999. Nečinnosť tohto podniku na trhu s priemyselnými niťami v Škandinávii sa už odzrkadlila prostredníctvom tohto obratu, ktorý už na základe svojej definície nezahŕňa žiaden príjem z neexistujúcej činnosti na trhu v Škandinávii.
- 156 Navyše, ako sa to pripomenulo v bode 50 vyššie, skutočnosť, že určitý podnik sa nezúčastnil na všetkých konaniach, ktoré zakladajú kartel, alebo že hral malú rolu v tých častiach, na ktorých sa zúčastnil, však nie je podstatná na preukázanie porušenia.

Pokiaľ s preukáže, že dotknutý podnik vedel o správaní ostatných účastníkov zodpovedajúcom porušeniu alebo ho mohol dôvodne predpokladať a bol pripravený niesť z toho vyplývajúce riziko, tiež sa považuje za zodpovedný za správanie iných podnikov v rámci toho istého porušenia, a to počas celého obdobia jeho účasti na porušení (rozsudok Súdneho dvora zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. s. I-123, bod 328). V prejednávanej veci sa Zwicky okrem toho, že vedel o protiprávných správaniach ostatných účastníkov kartelu na trhu s priemyselnými niťami v Škandinávii, skutočne zúčastnil na stretnutiach týkajúcich sa tohto trhu. Komisia preto oprávnene pripísala Zwicky zodpovednosť za jediné a nepretržité porušenie vrátane časti porušenia uskutočneného na trhu v Škandinávii, a oprávnene sa implicitne domnievala, že dĺžka trvania porušenia sa nemá rozdeľovať v závislosti od intenzity účasti na porušení na dotknutých trhoch.

157 Ak bola totiž úloha dotknutého podniku v rámci kartelu správne zohľadnená pri stanovovaní východiskovej sumy pokuty, skutočnosť, že sa podnik nezúčastnil na všetkých súčiastiach kartelu, nemožno opätovne zohľadniť pri určovaní dĺžky trvania porušenia (rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2008, Saint-Gobain Gyproc Belgium/Komisia, T-50/03, neuverejnený v Zbierke, bod 108).

158 V druhom rade sa musí zamietnuť tvrdenie žalobcov, podľa ktorého sa mali pri výpočte dĺžky porušenia zohľadniť zmeny v intenzite porušenia a následne sa mal tento výpočet líšiť v závislosti od dotknutej skupiny štátov, a to buď skupiny Beneluxu a Dánska, alebo skupiny Fínska, Nórska a Švédsko.

159 Z judikatúry totiž vyplýva, že zvýšenie sa vykoná použitím určitého percenta na východiskovú sumu, ktorá je stanovená v závislosti od závažnosti celého porušenia, takže zohľadňuje už rôznu intenzitu porušenia. Logické by nebolo ani zohľadniť na zvýšenie tejto sumy z dôvodu dĺžky trvania porušenia zmenu v intenzite porušenia počas dotknutého obdobia (rozsudok BPB/Komisia, už citovaný v bode 150 vyššie, bod 364).

160 V tomto ohľade, ak by sa ja predpokladalo, že určité druhy kartelu sú v svojej podstate koncipované tak, aby trvali, je potrebné stále na základe článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 rozlišovať medzi dĺžkou ich skutočného fungovania a ich závažnosťou vyplývajúcou z ich vlastnej podstaty (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. júna 2005, Tokai Carbon a i./Komisia, T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03, neuverejnený v Zbierke, bod 275). Zvýšenie pokuty z dôvodu dĺžky trvania porušenia teda druhýkrát už nezohľadňuje závažnosť porušenia (rozsudok Hoechst/Komisia, už citovaný v bode 61 vyššie, bod 397).

161 V prejednávanej veci sa porušenie najskôr prejavilo na trhu s priemyselnými niťami v Dánsku a v Beneluxe. Od nadobudnutia účinnosti Dohody EHP intenzita porušenia vzrástla, pretože sa rozšírilo na trh s priemyselnými niťami v Škandinávii. Keďže sa ukázalo, že tieto prejavy porušenia na rôznych geografických trhoch tvorili jediné a nepretržité porušenie, bolo potrebné pri výpočte sumy pokuty zohľadniť dĺžku trvania toho porušenia ako celku. Východisková suma pokuty, ktorá bola stanovená v závislosti od závažnosti porušenia totiž už odzrkadľovala rôzne intenzity porušenia. Toto odôvodnenie nemožno spochybniť skutočnosťou, že zvýšenie intenzity porušenia vyplývalo z právnej okolnosti, že právna úprava postihujúca protisúťažné postupy sa začala uplatňovať aj na územiach, ktorých sa pôvodne táto právna úprava netýkala.

162 Z toho vyplýva, že Komisia nebola povinná zohľadniť rozličnú intenzitu porušenia pri zvyšovaní východiskovej sumy pokuty v závislosti od dĺžky uvedeného porušenia.

163 Za týchto okolností je nutné dospieť k záveru, že argumentácia žalobcov založená na nesprávnom posúdení dĺžky trvania porušenia sa musí zamietnuť.

O žalobnom dôvode predloženom Gütermann a Zwicky, ktorý sa zakladá na nezohľadnení určitých poľahčujúcich okolností

Tvrdenia účastníkov konania

- ¹⁶⁴ Na úvod žalobcovia pripomínajú, že bod 3 usmernení vymenúva skupinu poľahčujúcich okolností, ktoré spôsobujú zníženie pokuty. Komisia teda zúžila svoju diskrečnú právomoc v rámci stanovovania výšky pokút.
- ¹⁶⁵ Žalobcovia tiež zdôrazňujú, že bod 3 usmernení umožňuje zohľadniť ďalšie poľahčujúce okolnosti, ktoré nie sú výslovne uvedené v ich výpočte, a že tieto ďalšie okolnosti boli konkretizované Komisiou v jej rozhodovacej praxi.
- ¹⁶⁶ Na podporu tohto žalobného dôvodu žalobcovia uvádzajú tri poľahčujúce okolnosti, ktoré mala Komisia zohľadniť.
- ¹⁶⁷ Po prvé žalobcovia tvrdia, že Komisia mala ako dôvod zníženia pokuty zohľadniť neexistenciu konkrétneho dopadu porušenia na skutočné ceny. V tomto ohľade odkazujú na bod 3 druhú zarážku usmernení, ktorý stanovuje, že neuplatňovanie dohody týkajúcej sa porušenia v praxi má za následok zníženie sumy pokuty.
- ¹⁶⁸ Po druhé sa domnievajú, že v súlade s bodom 3 prvou zarážkou usmernení sa mala zohľadniť ich výlučne pasívna alebo nasledovateľská úloha.

- 169 Zwicky totiž tvrdí, že nepôsobil na trhoch v Škandinávii, a preto sa ani nemohol zúčastniť na porušeníach týkajúcich sa týchto krajín. Rovnako vzhľadom na svoje bezvýznamné postavenie na trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe nemohol ovplyvňovať diskusie týkajúce sa cenníkov v týchto troch štátoch, ani bilaterálne kontakty. Gütermann zas tvrdí, že mal len málo dôležité postavenie na trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe a v Škandinávii, a že ani on nemohol ovplyvňovať diskusie týkajúce sa cenníkov, ani bilaterálne kontakty, pričom takýto vplyv mal predovšetkým Coats.
- 170 Čo sa týka bilaterálnych kontaktov, žalobcovia tvrdia, že ich udržiavali len zriedka, na rozdiel od Coats a Amann, ktorí bilaterálne kontakty udržiavali podstatne častejšie.
- 171 Na preukázanie bezvýznamnosti ich úlohy v dotknutom karteli žalobcovia poukazujú na svoje malé trhové podiely. Zwicky tvrdí, že jeho podiel na trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe v rokoch 1990 až 2000 predstavoval menej ako 1 %. Gütermann zas odkazuje na trhový podiel v Beneluxe a Škandinávii predstavoval približne 5,6 %. Tieto trhové podiely sú smiešne v porovnaní s trhovými podielmi Coats a Amann predstavujúcimi na trhu v Škandinávii (v prípade prvého podniku 44 % a v prípade druhého 46 %), a na trhu v Beneluxe (v prípade prvého podniku 40 % a v prípade druhého 27 %).
- 172 Podľa žalobcov pasívnosť ich správania nemožno spochybniť ani tým, že údajnú funkciu predsedov stretnutí zastávali ich bývalí spolupracovníci M. B. a M. F. Funkcia predsedov sa udeľovala v závislosti od veku a ich dotknutí spolupracovníci nijako neovplyvňovali priebeh a obsah stretnutí, pričom tento vplyv vrátane vplyvu z organizačného hľadiska vykonával Coats. V tejto súvislosti sa odvolávajú na elektronickú správu zástupcu Coats, M. L. z 10. novembra 2000, z ktorej vyplýva, že tento zástupca rezervoval miestnosť v hoteli v blízkosti Frankfurtu nad Mohanom (Nemecko) s cieľom zorganizovať tam stretnutie 16. januára 2001, ktorého program sám stanovil.

- 173 Po tretie mala Komisia zohľadniť hospodársku krízu, ktorá už roky sužuje priemyselné odvetvie nití v Európe. Žalobcovia sa v tomto ohľade dovolávajú rozhodnutia Komisie „Bezšvíkové oceľové rúry“ z 8. decembra 1999 týkajúceho sa konania podľa článku [81] ES (vec IV/E-1/35.860-B — Bezšvíkové oceľové rúry, bod 168) a rozhodnutia Komisie „Prirážka za zliatinu“ z 21. januára 1998 týkajúceho sa konania podľa článku 65 [UO] (vec COMP/35.814 — Prirážka za zliatinu, bod 83), v ktorých sa zohľadnila hospodárska kríza sužujúca tieto odvetvia, ako aj rozhodnutia Komisie „Francúzske hovädzie mäso“ z 2. apríla 2003 týkajúceho sa konania podľa článku [81] ES (vec COMP/C.38.279/F3 — Francúzske hovädzie mäso, bod 185), v ktorom sa zohľadnila kríza bovinnej spongiformnej encefalopatie (BSE).
- 174 Subsidiárne tvrdia, opierajúc sa o judikatúru, že zásada individuálnosti trestov a sankcií mala viesť Komisiu k zohľadneniu správania každého z podnikov na účely preskúmania závažnosti ich účasti na porušení a následne k podstatnému zníženiu pokút, ktoré im boli uložené.
- 175 Komisia spochybňuje tvrdenia uvádzané žalobcami.

Posúdenie Všeobecným súdom

- 176 Usmernenia vo svojom bode 3 upravujú zníženie východiskovej sumy pokuty z dôvodu „osobitných poľahčujúcich okolností“ ako sú výlučne pasívna alebo nasledovateľská úloha pri uskutočňovaní porušenia, neuplatnenie tajných dohôd v praxi, skončenie porušenia ihneď po prvej intervencii Komisie a ďalšie okolnosti, ktoré nie sú výslovne spomenuté.

- 177 Po prvé žalobcovia tvrdia, že Komisia im mala priznať poľahčujúcu okolnosť neuplatnenia dohody v praxi v dôsledku neexistencie konkrétneho dopadu porušenia na ceny.
- 178 V každom prípade je potrebné pripomenúť, že vyššie citované poľahčujúce okolnosti sa zakladajú na správaní jednotlivých podnikov. Z toho vyplýva, že na účely hodnotenia poľahčujúcich okolností vrátane neuplatňovania dohôd nie je opodstatnené zohľadniť účinky vyplývajúce z porušenia ako celku, ktoré sa musia brať do úvahy pri posúdení konkrétneho dopadu porušenia na trh na účely hodnotenia jeho závažnosti (bod 1 A prvý odsek usmernení), ale individuálne správanie každého podniku, aby sa preskúmala pomerná závažnosť účasti každého podniku na porušení (rozsudok Groupe Danone/Komisia, už citovaný v bode 137 vyššie, bod 384).
- 179 Z toho vyplýva, že tvrdenie žalobcov založené na neexistencii konkrétneho dopadu porušenia na ceny sa musí zamietnuť.
- 180 V tejto súvislosti však treba overiť, či žalobcovia uvádzajú ďalšie tvrdenia, ktoré by boli spôsobilé preukázať, že sa počas obdobia, keď sa pripojili k protiprávnym dohodám, skutočne vyhýbali ich uplatňovaniu tak, že sa súťažne správali na trhu alebo prinajmenšom že jasne a významne porušovali povinnosti smerujúce k vykonávaniu tohto kartelu do tej miery, že narúšali jeho samotné fungovanie (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2006, Daiichi Pharmaceutical/Komisia, T-26/02, Zb. s. II-713, bod 113).
- 181 Je však nutné konštatovať, že nepredložili žiaden dôkaz, ktorý by umožňoval dospieť k takémuto záveru. Práve naopak uznávajú, že zvýšenia cien uvedené v cenníkoch dohodnutých na stretnutiach, boli väčšinou uplatňované rôznymi podnikmi, ako aj nimi samými.

- 182 Preto sa žalobcovia nemôžu právoplatne dovolávať údajného neuplatňovania dohôd v praxi.
- 183 Po druhé, čo sa týka tvrdenia založeného na ich údajnej výlučne pasívnej a nasledovateľskej úlohe pri uskutočňovaní porušenia, treba uviesť, že je nedôvodné.
- 184 Pasívna úloha si totiž vyžaduje, aby sa predmetný podnik správal „nenápadne“, teda aby chýbala aktívna spolupráca na príprave protisúťažnej dohody či dohôd (rozsudky Súdu prvého stupňa z 9. júla 2003, Cheil Jedang/Komisija, T-220/00, Zb. s. II-2473, bod 167, a z 8. júla 2008, Lafarge/Komisija, T-54/03, neuverejnený v Zbierke, bod 765).
- 185 V tomto ohľade z judikatúry vyplýva, že k okolnostiam schopným odhaliť pasívnu úlohu podniku vnútri kartelu možno zaradiť jeho podstatne sporadickejšiu účasť na stretnutiach v porovnaní s bežnými členmi kartelu, rovnako ako jeho oneskorený vstup na trh, ktorý je predmetom porušenia, nezávisle od dĺžky jeho účasti na porušení, alebo aj existenciu výslovných vyhlásení v tomto zmysle pochádzajúcich od zástupcov tretích podnikov, ktoré sa na porušení zúčastnili (rozsudky Súdu prvého stupňa Cheil Jedang/Komisija, už citovaný v bode 184 vyššie, bod 168; z 29. apríla 2004, Tokai Carbon a i./Komisija, T-236/01, T-239/01, T-244/01 až T-246/01, T-251/01 a T-252/01, Zb. s. II-1181, ďalej len „rozsudok Tokai I“, bod 331, a z 29. novembra 2005, Union Pigments/Komisija, T-62/02, Zb. s. II-5057, bod 126).
- 186 V prejednávanej veci treba najskôr pripomenúť, že Komisija z právneho hľadiska dostatočne preukázala, že sa žalobcovia zúčastnili na mnohých stretnutiach kartelu a na bilaterálnych schôdkach, a opakovane sa podieľali na viacerých tajných postupoch dotknutých napadnutým rozhodnutím. Tvrdenie, podľa ktorého bola početnosť bilaterálnych kontaktov týchto podnikov s inými účastníkmi kartelu menšia, ako tomu bolo v prípade bilaterálnych kontaktov Amann a Coats s ich konkurentmi, je v tomto ohľade irelevantné.

- 187 Navyše ani Gütermann ani Zwicky neuvádzajú osobitné okolnosti ani také dôkazy ako vyhlásenia ostatných členov kartelu, ktoré by mohli preukázať, že ich prístup sa svojou výlučne pasívnou a nasledovateľskou povahou významne odlišoval od správania ostatných členov kartelu.
- 188 V tomto ohľade malý trhový podiel alebo neexistencia trhového podielu, na čo sa odvolávajú, neodhaľuje ich pasívnu či výlučne nasledovateľskú úlohu. Priznanie tejto skutočnosti ako poľahčujúcej okolnosti by totiž viedlo k dvojitému uplatneniu v súvislosti so zohľadnením veľkosti Gütermann a Zwicky pri odlišnom posudzovaní podnikov na základe kategórií na účely výpočtu pokút, pričom ich veľkosť prostredníctvom obratu už odzrkadľuje dôležitosť jednotlivých podnikov z hľadiska ich začlenenia do rôznych kategórií.
- 189 Všeobecný súd síce vo svojom rozsudku Cheil Jedang/Komisia, už citovanom v bode 184 vyššie (bod 180) pripustil, že malá veľkosť podniku je dôležitou skutočnosťou, ktorú je potrebné zohľadniť na účely posúdenia konkrétneho dopadu jeho oneskoreného vstupu na trh dotknutý porušením a jeho správania voči ostatným výrobcom. Kontext tejto veci však bol špecifický, keďže dotknutý podnik bol zjavne „znevýhodnený“ v rámci kartelu týkajúceho sa predajných kvót oproti iným výrobcom, čo bolo možné vykladať ako priamy dôsledok jeho sporadickejšej účasti na stretnutiach a jeho oneskoreného vstupu na trh. Takéto osobitné okolnosti však v prejednávanej veci nie sú prítomné.
- 190 Nakoniec, Komisia sa správne domnieva, že úloha predsedu, ktorú počas viacerých stretnutí zastávali jednotliví zástupcovia Gütermann a Zwicky, potvrdzuje absenciu pasívneho správania týchto podnikov.
- 191 Uvedené podniky nijako nepopierajú, že ich zástupcovia formálne predsedali viacerým stretnutiam. Snažia sa však minimalizovať význam tejto úlohy odvolávajú sa na

skutočnosť, že túto úlohu v skutočnosti vykonával zástupca Coats, M. L., a to dokonca aj počas predsedníctva ich jednotlivých zástupcov.

- ¹⁹² V každom prípade, ak je aj pravdou, že z elektronickej správy z 10. novembra 2000, o ktorú sa opierajú, vyplýva, že zástupca Coats mal aktívnu úlohu pri organizácii stretnutia zo 16. januára 2001, pravdou tiež ostáva, že to bol práve M. F., zástupca Zwicky, ktorý zaslal pozvánku ostatným účastníkom. Treba spresniť, že skutočnosť, že k odoslaniu tejto pozvánky došlo 2. decembra 2000, teda práve po skončení obdobia porušenia vytýkanom Zwicky, je v tomto ohľade irelevantná. Takéto odoslanie predstavuje poslednú etapu prípravnej práce, ktorá začala hneď po prijatí elektronickej správy z 10. novembra 2000. V každom prípade samotná skutočnosť, že Zwicky súhlasil s tým, aby jeho zástupca zastával úlohu predsedu svedčí o prístupe, ktorý v žiadnom prípade nebol výlučne pasívne a nasledovateľský.
- ¹⁹³ Čo sa týka zástupcu Gütermann M. B., nielenže predsedal stretnutiam kartelu, ale ich aj organizoval, ako to vyplýva z vyhlásení uvedeného zástupcu pripojených k odpovedi Gütermann na oznámenie o výhradách.
- ¹⁹⁴ Je nesporné, že zvolávanie stretnutí, navrhovanie ich programu a distribúcia právnych dokumentov na stretnutia sú nezlučiteľné s pasívnou úlohou nenápadného nasledovateľa. Takéto konania odhaľujú aktívny a ústretový prístup žalobcov vo vzťahu k vytvoreniu, pokračovaniu a kontrole kartelu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. septembra 2006, Jungbunzlauer/Komisia, T-43/02, Zb. s. II-3435, bod 257).
- ¹⁹⁵ Po tretie sa žalobcovia nemôžu platne odvolávať na hospodárske ťažkosti, s ktorými zápasili počas obdobia, ktorého sa kartel týkal. Práve z dôvodu ťažkostí, s ktorými zápolili všetky subjekty na trhu s priemyselnými niťami od polovice 90. rokov, sa totiž niektorí z nich vrátane Gütermann a Zwicky rozhodli, že sa budú správať protisúťažne. Pritom také kartely, akými sú kartely v prejednávanej veci, spravidla vznikajú

v momente, keď má odvetvie ťažkosti (pozri v tomto zmysle rozsudok Tokai I, už citovaný v bode 185 vyššie, bod 345, a Jungbunzlauer/Komisía, už citovaný v bode 194 vyššie, bod 256).

- ¹⁹⁶ V tejto súvislosti aj za predpokladu, že by sa potvrdilo tvrdenie Gütermann a Zwicky týkajúce sa existencie viacerých rozhodnutí Komisie zohľadňujúcich zlú finančnú situáciu dotknutého odvetvia, Komisia nie je povinná v tejto praxi nevyhnutne pokračovať len preto, že v predchádzajúcich veciach zohľadnila ako poľahčujúcu okolnosť hospodársku situáciu odvetvia (rozsudok Súdu prvého stupňa z 10. marca 1992, ICI/Komisía, T-13/89, Zb. s. II-1021, bod 372). Komisia je povinná uskutočniť individualizovanú analýzu okolností vlastných jednotlivým veciam bez toho, aby bola viazaná predchádzajúcimi rozhodnutiami, ktoré sa týkajú iných hospodárskych subjektov, iných trhov výrobkov a služieb alebo iných geografických trhov v odlišných okamihoch (rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. septembra 2003, Cableuropa a i./Komisía, T-346/02 a T-347/02, Zb. s. II-4251, bod 191).
- ¹⁹⁷ Po štvrté žalobcovia vo svojich replikách uvádzajú výhradu založenú na porušení zásady individuálnosti trestov.
- ¹⁹⁸ Na jednej strane treba pripomenúť, že podľa článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku je uvádzanie nových dôvodov prípustné počas konania len vtedy, ak sú tieto dôvody založené na nových právnych a skutkových okolnostiach, ktoré vyšli najavo v priebehu konania.
- ¹⁹⁹ Na druhej strane podľa ustálenej judikatúry žalobný dôvod, ktorý rozširuje žalobný dôvod uvedený priamo či implicitne predtým v návrhu na začatie konania a úzko s ním súvisí, sa musí vyhlásiť za prípustný (rozsudky Súdu prvého stupňa z 19. septembra 2000, Dürbeck/Komisía, T-252/97, Zb. s. II-3031, bod 39; Cableuropa a i./Komisía, už citovaný v bode 196 vyššie, bod 111, a z 12. júla 2007, AEPI/Komisía, T-229/05, neuverejnený v Zbierke, bod 21).

- 200 V predjednávanej veci je nutné v prvom rade konštatovať, že nijaké tvrdenie týkajúce sa zásady individuálnosti trestov nebolo v žalobách uvedené, a v druhom rade, že tento žalobný dôvod nie je rozšírením iného žalobného dôvodu predloženého v žalobách a nijako úzko nesúvisí so žalobnými dôvodmi tam uvedenými.
- 201 Keďže sa tvrdenie navyše neopiera o skutkové alebo právne okolnosti, ktoré vyšli najažo až v priebehu konania, musí sa zamietnuť ako neprípustné.
- 202 Z toho vyplýva, že žalobný dôvod založený na nezohľadnení určitých poľahčujúcich okolností, nemožno prijať.

O žalobnom dôvode uvádzanom Gütermann a Zwicky, ktorý sa zakladá na nesprávnom uplatnení oznámenia o spolupráci

Tvrdenia účastníkov konania

- 203 Žalobcom sa priznalo 15 % zníženie pokuty z dôvodu ich spolupráce pred oznámením o výhradách a nepopierania skutkových okolností v odpovedi na oznámenie o výhradách. Takéto zníženie je podľa nich nedostatočné, keďže ich spolupráca po doručení oznámenia o výhradách išla značne nad rámec bežného nepopierania skutkových okolností.
- 204 Po prvé žalobcovia predložili informácie, ktoré Komisii umožnili získať úplný obraz o priebehu, obsahu a kontexte stretnutí a bilaterálnych kontaktov.

205 Čo sa týka po prvé priebehu stretnutí, žalobcovia zdôrazňujú, že najskôr opravili vyhlásenia Coats, ktorý nesprávne tvrdil, že stretnutie z 19. septembra 2000 bolo jediné, na ktorom sa prediskutovali a dohodli zvýšenia cien uvedených v cenníkoch. Diskusie týkajúce sa cien uvedených v cenníkoch a ich zvýšenia sa totiž uskutočnili na všetkých stretnutiach. Žalobcovia ďalej tvrdia, že údajné objasnenia poskytnuté Coats v jeho odpovedi na oznámenie o výhradách sa týkali len osobitných cien, a teda nemohli spochybniť užitočnosť ich opráv. Domnievajú sa teda, že k uvedeným oprávám na jednej strane a k objasneniam Coats na strane druhej došlo v citeľne rovnakom štádiu správneho konania, hoci objasnenia Coats boli Komisii doručené niekoľko dní pre opravami žalobcov, a teda že chronologické poradie by nemalo byť určujúce na účely posúdenia spolupráce.

206 V druhom rade žalobcovia tvrdia, že ako jediní jasne vysvetlili, že cieľom stretnutí bolo znížiť rozdiel medzi čistými cenami a katalógovými cenami, čo potvrdzuje aj bod 167 napadnutého rozhodnutia. V tomto ohľade sa Komisia nesprávne odvoláva na bod 141 oznámenia o výhradách tvrdiac, že už v ňom konštatovala tento cieľ a účinky dohôd na ceny uvedené v cenníkoch. Z tohto bodu totiž vyplýva len to, že Komisia bola schopná preukázať, že účastníci stretnutí sa v tomto prípade pokúsili nepriamo zvýšiť plánované čisté ceny, nedisponovala však ešte informáciami o všeobecnom kontexte diskusií o cenách uvedených v cenníkoch.

207 Po druhé žalobcovia tvrdia, že ich spolupráca bola nesprávne kvalifikovaná ako menej užitočná v porovnaní so spoluprácou BST, ktorému Komisia priznala zníženie pokuty o 20 %, pričom sa v tomto ohľade odvolávajú na porušenie zásady rovnosti zaobchádzania.

208 Po tretie žalobcovia považujú za nedostatočné 15 % zníženie pokuty, ktoré im Komisia priznala, z dôvodu, že z prechádzajúcej rozhodovacej praxe Komisie a z judikatúry vyplýva, že nepopieranie vecnej správnosti skutkových okolností má za následok zníženie pokuty o najmenej 10 %, čiže v niektorých veciach aj o 20 %. Z toho podľa nich vyplýva, že spolupráca po oznámení o výhradách, ktoré ide nad rámec jednoduchého

nepopierania skutkových okolností mala viesť Komisiu k významnejšiemu zníženiu pokuty.

209 Po štvrté žalobcovia tvrdia, že spolupracovali s Komisiou v zmysle dvoch zarážok bodu D 2 oznámenia o spolupráci a že z tohto dôvodu by sa každému z nich malo poskytnúť zníženie pokuty o najmenej dvakrát 10 %.

210 V tomto ohľade z napadnutého rozhodnutia nevyplýva, že by Komisia skutočne ocenila ich spoluprácu po prijatí oznámenia o výhradách. Navyše aj za predpokladu, že by sa ich spolupráca po prijatí oznámenia o výhradách skutočne obmedzila na nepopieranie vecnej správnosti skutkových okolností, mala sa im pokuta znížiť o najmenej 20 %, a to aj v prípade, že ich spolupráca bola užitočná len pre potvrdenie dôkazov Komisie na základe ich spomínaného nepopierania. Žalobcovia v tomto ohľade uvádzajú, že na rozdiel od oznámenia uplatňujúceho sa v prejednávanej veci, oznámenie Komisie z 19. februára 2002 o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 45, s. 3; Mim. vyd. 08/002, 155) stanovuje podmienku, aby dôkazy predstavovali značnú pridanú hodnotu vo vzťahu k dôkazom, ktoré už Komisia má.

211 Po piate sa nijako nezohľadnila predchádzajúca rozhodovacia prax Komisie. Žalobcovia totiž tvrdia, že ich spolupráca bola porovnateľná so spoluprácou podniku KME vo veci „Priemyselné rúry“, za ktorú bola tomuto podniku znížená pokuta o 30 % [rozhodnutie Komisie zo 16. decembra 2003 o konaní podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody EHP (vec COMP/E-1/38.240 — Priemyselné rúry, bod 423)]. Jediný rozdiel spočíva v skutočnosti, že žalobcovia predložili opravy k vyhláseniam ostatných účastníkov konania v odpovedi na oznámenie o výhradách a nie pred jeho prijatím. Podľa žalobcov však bod D 2 oznámenia o spolupráci nevedie k tomu, aby sa odlišne

posudzovali príspevky podnikov k objasneniu skutkových okolností v závislosti od toho, či sú poskytnuté pred alebo po oznámení o výhradách, takže im Komisia tiež mala priznať celkové zníženie ich pokuty o najmenej 30 %.

212 Komisia tento žalobný dôvod vyvracia.

Posúdenie Všeobecným súdom

213 Komisia v oznámení o spolupráci definovala podmienky, za ktorých môžu byť podniky, ktoré s ňou spolupracujú v priebehu jej vyšetrovania týkajúceho sa kartelu, oslobodené od pokuty, alebo za ktorých im môže byť znížená suma pokuty, ktorú by mali normálne zaplatiť (pozri bod A 3 oznámenia o spolupráci).

214 V zmysle bodu D 1 oznámenia o spolupráci, „ak podnik spolupracuje bez toho, aby boli splnené všetky podmienky uvedené v bodoch B a C, zníži sa mu o 10 až 50 % suma pokuty, ktorá by mu bola uložená, keby nespolupracoval“ [*neoficiálny preklad*].

215 Bod D 2 oznámenia o spolupráci spresňuje:

„Môže ísť najmä o prípady, ak:

- pred zaslaním oznámenia o výhradách podnik poskytne Komisii informácie, dokumenty alebo iné dôkazy, ktoré prispievajú k potvrdeniu existencie porušenia,
- po doručení oznámenia o výhradách podnik informuje Komisiu, že nepopiera vecnú správnosť skutkových okolností, na ktorých Komisia zakladá svoje obvinenia.“ [*neoficiálny preklad*]

²¹⁶ V prejednávanej veci z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia sa domnievala, že môže priznať Gütermann a Zwicky zníženie sumy pokuty o 15 % na základe bodu D 2 prvej a druhej zarážky oznámenia o spolupráci (napadnuté rozhodnutie, odôvodnenie č. 397).

²¹⁷ Na účely odôvodnenia svojho posúdenia Komisia najskôr zdôraznila, že informácie, dokumenty a ostatné dôkazy poskytnuté Gütermann a Zwicky pred oznámením o výhradách vecne prispeli k preukázaniu existencie porušenia (napadnuté rozhodnutie, odôvodnenie č. 395). Ďalej uviedla, že žalobcovia vo svojej prvej odpovedi na žiadosť o informácie pripustili, že na stretnutiach dochádzalo k výmene a prediskutovaniu cenníkov. Komisia nakoniec zdôraznila, že žalobcovia po vecnej stránke nepopierali skutkové okolností, na ktorých založila svoje tvrdenia (napadnuté rozhodnutie, odôvodnenie č. 396).

— O užitočnosti spolupráce

²¹⁸ Najskôr treba zdôrazniť, že žalobcovia nepopierajú, že podľa toho, čo sa konštatovalo v odôvodnení č. 385 napadnutého rozhodnutia, nespĺňajú podmienky uplatnenia

bodov B a C oznámenia o spolupráci, takže sa ich správanie musí posudzovať vzhľadom na bod D uvedeného oznámenia nazvaný „Výrazné zníženie výšky pokuty“.

- 219 Ďalej treba pripomenúť, že Komisia disponuje širokou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o metódu stanovovania pokút, a že v tejto súvislosti môže zohľadniť viacero skutočností, medzi ktoré patrí aj spolupráca dotknutých podnikov počas vyšetrovania vedeného službami tejto inštitúcie. V tomto rámci musí Komisia vykonať také komplexné posúdenia skutočností, ako je posúdenie týkajúce sa spolupráce týchto podnikov (rozsudok Súdneho dvora z 10. mája 2007, SGL Carbon/Komisia, C-328/05 P, Zb. s. I-3921, bod 81).
- 220 Komisia v tomto ohľade disponuje širokou mierou voľnej úvahy pri posúdení kvality a užitočnosti spolupráce, ktorú jej poskytol podnik, predovšetkým v porovnaní s príspevkami ostatných podnikov (rozsudok SGL Carbon/Komisia, už citovaný v bode 219 vyššie, bod 88).
- 221 Nakoniec treba zdôrazniť, že podľa judikatúry základom na zníženie pokút v prípade spolupráce podnikov podieľajúcich sa na porušeníach práva Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže je domnienka, podľa ktorej takáto spolupráca uľahčuje úlohu Komisie spočívajúcu v zistení existencie porušenia a v jeho prípadnom ukončení (rozsudok Súdneho dvora z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P a C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, bod 399; rozsudok Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, Finnboard/Komisia, T-338/94, Zb. s. II-1617, bod 363). Vzhľadom na dôvod existencie zníženia Komisia nemôže odhliadať od užitočnosti poskytnutej informácie, ktorá nevyhnutne závisí od dôkazov, ktoré už mala k dispozícii.
- 222 V tomto zmysle z judikatúry vyplýva, že pokiaľ podnik v rámci spolupráce iba potvrdí určité informácie, ktoré už poskytol iný podnik v rámci spolupráce, a to menej presným a výslovným spôsobom, nemožno mieru spolupráce tohto podniku, akokoľvek

je nepopierateľné, že do istej miery bola pre Komisiu užitočná, považovať za porovnateľnú so spoluprácou podniku, ktorý uvedené informácie poskytol ako prvý. Vyhlásenie, ktoré sa obmedzuje na to, že v určitom rozsahu potvrdí vyhlásenie, ktoré už Komisia mala k dispozícii, totiž výrazne neuľahčuje úlohu Komisie, a teda nepostačuje na odôvodnenie zníženia sumy pokuty na základe spolupráce (pozri v tomto zmysle rozsudok *Groupe Danone/Komisia*, už citovaný v bode 137 vyššie, bod 455).

223 V prejednávanej veci je potrebné najskôr spresniť, že skutočnosť, že poskytnutie informácií a nových dôkazov po oznámení o výhradách bod D 2 oznámenia o spolupráci nepredpokladá, nijako nevylučuje, že by takáto okolnosť mohla viesť k zníženiu pokuty na základe tohto istého ustanovenia. Zoznam okolností uvedený v tomto bode D 2 je totiž len orientačný, ako to potvrdzuje použitie častice „najmä“ (rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. decembra 2001, *Krupp Thyssen Stainless a Acciai speciali Terni/Komisia*, T-45/98 a T-47/98, Zb. s. II-3757, bod 274).

224 Túto analýzu potvrdzuje aj rozsudok Súdneho dvora zo 14. júla 2005, *ThyssenKrupp/Komisia* (C-65/02 P a C-73/02 P, Zb. s. I-6773, bod 59), v tom zmysle, že Súdny dvor pripustil, že Komisia môže zohľadniť, ak podniky uznajú právnu kvalifikáciu vytýkaných skutočností ešte v skorom štádiu konania, čím v podstate uznajú porušenie. Tento predpoklad je uvedený v bodoch B a C oznámenia o spolupráci, nie je však výslovne uvedený v bode D. Súdny dvor sa však domnieval, že niet námietok proti tomu, aby bol podnik odmenený za takéto uznanie, hoci k nemu došlo v trochu neskoršom štádiu konania, ako je štádium uvedené v bodoch B a C oznámenia o spolupráci. Tým, že si Súdny dvor vybral toto riešenie, potvrdil všeobecnejšiu zásadu, podľa ktorej je zhovievavosť odmena, ktorú Komisia poskytuje za zjednodušenie preukázania porušenia, a to bez ohľadu na štádium konania, v ktorom podnik poskytol takúto pomoc, a na to, či táto pomoc spočívala v poskytnutí nových informácií či dôkazov alebo v uznaní vecných skutočností či ich právnej kvalifikácie.

- 225 V prejednávanej veci z toho vyplýva, že otázka, či sa majú zohľadniť nové informácie a nové dôkazy poskytnuté Gütermann a Zwicky po oznámení o výhradách, a teda či táto skutočnosť musí viesť k prípadnému zníženiu pokuty na základe spolupráce, závisí predovšetkým od kvality a užitočnosti poskytnutej spolupráce, ktorú Komisia ohodnotí v rámci svojej širokej miery voľnej úvahy, ako je to pripomenuté v bodoch 219 a 220 vyššie.
- 226 Preto na uvedenú otázku nemožno dostatočne odpovedať jednoduchou konštatáciou, že informácie a dôkazy sa poskytli až po oznámení o výhradách, ale si práve naopak vyžaduje, aby sa konkrétne určilo, jednak čo sa týka kvality, jednak čo sa týka užitočnosti týchto informácií a dôkazov a jednak čo sa týka okamihu, keď boli poskytnuté, či sa Komisia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia pri svojom posúdení stupňa spolupráce Gütermann a Zwicky.
- 227 Hneď treba uviesť, že žalobcovia nepopierajú zistenie, podľa ktorého boli informácie Coats určujúce na účely preukázania existencie kartelu na trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe a v Škandinávii. Odôvodnenie č. 387 napadnutého rozhodnutia vymenúva v tejto súvislosti dôkazy, poskytnuté Coats, ktoré boli použité na podporu mnohých bodov oznámenia o výhradách.
- 228 Po prvé sa žalobcovia odvolávajú na to, že opravili vyhlásenia Coats o početnosti stretnutí týkajúcich sa cenníkov a zvýšenia cien, a stretnutí týkajúcich sa špeciálnych cien.
- 229 Čo sa týka v prvom rade početnosti stretnutí týkajúcich sa cenníkov a zvýšenia cien, žalobcovia nesprávne vychádzajú z vyhlásenia zástupcu Coats uvedeného v návrhu na uplatnenia oznámenia o spolupráci, podľa ktorého bolo stretnutie z 19. septembra 2000 jediným stretnutím, na ktorom sa prediskutovali a dohodli zvýšenia skutočných cien („actual prices“).

230 Komisia totiž v bode 100 oznámenia o výhradách konštatovala, že dodávatelia vrátane Coats, BST, Gütermann a Zwicky, pripustili, že na stretnutiach došlo k prediskutovaniu a vzájomnej výmene cenníkov. Z tvrdení uvedených v bode 102 oznámenia o výhradách navyše vyplýva, že na rozdiel od Gütermann a Zwicky, Coats uznal, že podniky na týchto stretnutiach dohodli cenníky budúcich cien, ako aj dátumy, kedy sa zvýšenia cien začnú uplatňovať. Informácie Gütermann a Zwicky týkajúce sa skutočných cien teda Komisii nepovedali viac, ako už vedela. Tvrdenie žalobcov je preto irelevantné.

231 Čo sa týka v druhom rade početnosti diskusií o špeciálnych cenách, treba uviesť, že v bode 107 oznámenia o výhradách Komisia zdôraznila, že dodávatelia vrátane Coats popierali alebo opomenuli uviesť, že by si vymenili informácie a uzavreli dohody týkajúce špeciálnych cien a čistých cien. Navyše čo sa týka výmeny informácií o zľavách a zníženiach cien, Komisia v bode 105 oznámenia o výhradách tvrdila, že dodávatelia s výnimkou Coats vo vzťahu k obdobiu predchádzajúcemu polovicu 90 rokov, popierali alebo opomenuli uviesť ich existenciu. Tiež treba konštatovať, že dotknuté podniky ako Coats, Zwicky, Gütermann a BST až po oznámení o výhradách uviedli, že aj špeciálne ceny boli predmetom diskusií a dohôd v rámci stretnutí.

232 Komisia však správne uvádza, že bola schopná preukázať tieto súčasti porušenia vďaka dokumentom, ktoré Coats pripojil k svojej odpovedi na žiadosť o informácie. Ide najskôr o zápisnicu zo stretnutia z 8. septembra 1998 vyhotovenú zástupcom Barbour Threads, ktorá hovorí o existencii dohôd upravujúcich zľavy a zníženia zliav, ako aj dohôd o zvýšení špeciálnych cien. Komisia na ňu viackrát odkazuje v oznámení o výhradách (body 106, 108 a 121). Ďalej ide o elektronickú správu z 10. októbra 2000 pripojenú k vyhláseniam zástupcu Coats, F. S., ktorá potvrdzuje, že zníženia zliav a zvýšenia špeciálnych cien sa dohodli na stretnutí z 19. septembra 2000. Komisia túto skutočnosť uvádza v bode 126 oznámenia o výhradách. Nakoniec ide o elektronické správy predložené Coats v prílohe k jeho žiadosti o zhovievavosť, vrátane správy z októbra 2000, ktorá hovorí o výmene informácií s Amann a Gütermann v súvislosti

so špeciálnymi cenami. Tento dokument je spomenutý v bode 133 oznámenia o výhradách, v poznámke pod čiarou č. 268.

- 233 Komisia taktiež správne zdôraznila, že informácie poskytnuté BST jej tiež pomohli konštatovať, že došlo k diskusiám a dohodám o špeciálnych cenách. Takéto zistenie vyplýva najmä z bodov 104 a 106, ako aj z poznámok pod čiarou 173, 174 a 176 oznámenia o výhradách.
- 234 Z toho vyplýva, že údajné opravy predložené žalobcami v odpovedi na oznámenie o výhradách, boli v skutočnosti len potvrdením toho, čo Komisia už vedela vďaka citovaným informáciám poskytnutým už pred uvedeným oznámením.
- 235 Preto skutočnosť, že poznámky Coats týkajúce sa špeciálnych cien, boli doručené Komisii v odpovedi na oznámenie o výhradách pred opravami poskytnutými žalobcami, nemá žiaden vplyv na posúdenie ich spolupráce.
- 236 Po druhé, čo sa týka tvrdenia žalobcov, podľa ktorého boli jedinými podnikmi, ktoré vysvetlili vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách, že cieľom stretnutí bolo znížiť rozdiel medzi katalógovými cenami a čistými cenami rôznych výrobkov, musí sa zamietnuť.
- 237 Hoci je pravdou, že Komisia v odôvodnení č. 167 napadnutého rozhodnutia použila citáciu Gütermann uvedenú v jeho odpovedi na oznámenie o výhradách s cieľom vysvetliť cieľ stretnutí, pravdou tiež ostáva, že tento cieľ, ako aj účinky dohody už konštatovala predtým, ako to vyplýva z bodov 141 a 142 oznámenia o výhradách. Informácie, ktoré sú tam uvedené, boli poskytnuté Coats v rámci jeho žiadosti o zhovievavosť a umožnili Komisii uviesť na základe konkrétného príkladu zvýšenia katalógových

cien, ktorý obsahovali, informácie o všeobecnom kontexte diskusií o cenách nachádzajúcich sa v cenníkoch.

— O údajne nesprávnom posúdení spolupráce v porovnaní so spoluprácou BST

²³⁸ Čo sa týka žiadosti žalobcov o poskytnutie aspoň takého zníženia pokuty, ako sa priznalo BST, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Komisia pri posudzovaní spolupráce poskytnutej dotknutými podnikmi nemôže porušiť zásadu rovnosti zaobchádzania, ku ktorej porušeniu dochádza v prípade, ak sa s porovnateľnými situáciami zaobchádza rozdielne alebo ak sa s rozdielnymi situáciami zaobchádza rovnako, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodniteľné (pozri rozsudok Tokai I, už citovaný v bode 185 vyššie, bod 394, a tam citovanú judikatúru). V každom prípade však treba priznať Komisii širokú mieru voľnej úvahy pri hodnotení kvality a užitočnosti spolupráce poskytnutej rôznymi členmi kartelu, pričom možno postihnúť len zjavné prekročenie tejto miery.

²³⁹ Z porovnania spolupráce týchto podnikov však vyplýva, že Komisia sa nedopustila žiadneho porušenia zásady rovnosti zaobchádzania.

²⁴⁰ Čo sa totiž v prvom rade týka spolupráce poskytnutej pred oznámením o výhradách z 15. marca 2004, Komisia sa domnievala, že BST jej značne pomohlo preukázať obsah mnohých dohôd [vrátane veľkej časti obsahu dohôd uzavretých na začiatku 90. rokov, obsah dohody uzavretej vo Viedni (Rakúsko) 8. októbra 1996 a dohody uzavretej v Zürichu (Švajčiarsko) 9. septembra 1997], bola jediným podnikom, ktorý jej poskytol cenníky, ktoré dostal na stretnutiach od svojich konkurentov, a tiež informácie, ktoré značne presahovali rámec vyžadovaný v žiadosti o informácie. V tomto ohľade Komisia odkazuje na mnohé poznámky pod čiarou v oznámení o výhradách na podporu týchto konštatácií, ktoré preukazujú, že BST jej poskytol veľké množstvo

dôkazov (vrátane prílohy 14 odpovede BST na žiadosť o informácie, ktorá obsahovala cenníky, ku ktorých výmene došlo na stretnutiach) a bol teda dôležitým zdrojom informácií v rámci predbežného zisťovania.

241 Čo sa týka spolupráce žalobcov pred oznámením o výhradách, treba zdôrazniť, že Komisia pripúšťa, že jej dali k dispozícii dokumenty, ktoré poskytovali obraz o stretnutiach na začiatku 90. Pravdou však ostáva, že Komisia považovala tieto informácie za menej dôležité, ako informácie poskytnuté BST. Žalobcovia nespochybnili tieto posúdenia, ale len tvrdili, že informácie, ktorými disponujú, im neumožnili zistiť, či BST poskytol viac informácií a dôkazov ako oni. Ako sa však zdôraznilo vyššie, z odôvodnení 391 až 397 napadnutého rozhodnutia, ako aj z mnohých odkazov na dokumenty poskytnuté BST, ktoré sú uvedené v poznámkach pod čiarou na podporu zistení Komisie v oznámení o výhradách, vyplýva, že spolupráca BST bola významnejšia.

242 Čo sa týka v druhom rade spolupráce po oznámení o výhradách, z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že tak BST, ako aj žalobcovia nepopierali vecné zistenie skutkových okolností, a že tieto podniky spolupracovali v tomto štádiu správneho konania rovnako. V duchu zistení uvedených v bodoch 228 až 237 vyššie však žalobcovia neoprávnene tvrdia, že po oznámení o výhradách poskytli Komisii také informácie, o ktorých dovtedy nevedela. Preto nemôžu tvrdiť, že poskytli informácie takej užitočnosti, ktorá by odôvodňovala znížiť im pokutu tak, ako sa znížila BST.

243 Aj za predpokladu, že by bolo potrebné pripustiť, že žalobcovia poskytli tak užitočné spravesenia k určitým bodom oznámenia o výhradách ako BST, Komisia sa nedopustila žiadneho zjavne nesprávneho posúdenia, keď uprednostnila to, že BST jej poskytla informácie a dôkazy ešte pred uvedeným oznámením o výhradách.

— O údajnom nesprávnom uplatnení oznámenia o spolupráci a údajnom nezohľadnení judikatúry Všeobecného súdu

- 244 Žalobcovia nesprávne tvrdia, že keďže Komisia uznala, že ich spolupráca spĺňa podmienky dvoch kategórií správania uvedených v bode D oznámenia o spolupráci, tak každému z nich mala poskytnúť zníženie pokuty o minimálne dvakrát 10 %, teda o 20 %.
- 245 V každom prípade je potrebné konštatovať, že rozsah stanovený v bode D oznámenia o spolupráci je od 10 do 50 % bez toho, aby boli stanovené osobitné kritériá pre jednotlivé možné zníženia v rámci tohto rozsahu. Oznámenie o spolupráci teda nekladá legitímne očakávanie určitého percentuálneho zníženia. Navyše na rozdiel od toho, čo v podstate tvrdia žalobcovia, sa bod D oznámenia o spolupráci v žiadnom prípade nesmie vykladať v tom zmysle, že by Komisii ukladal priznať špecifické zníženie pokuty minimálne o 10 % za každý prípad zistenej spolupráce spadajúcej pod tento bod, ale právne naopak sa ním musí rozumieť, že stanovuje len jedinú zníženie najmenej o 10 %.
- 246 Ak teda Komisia zjavne neprekročí rámec širokej miery voľnej úvahy, ktorou disponuje, keď hodnotí rozsah, v akom jej prácu zjednodušila spolupráca podniku, je na nej, aby v rozhodnutí slobodne stanovila špecifické percentá zníženia, ktoré uplatnila v každom zistenom prípade spolupráce spadajúcom pod bod D oznámenia o spolupráci, a aby ich následne spočítala, pričom rovnako môže uviesť len jedinú celkové percento zníženia, o ktorom sa domnieva, že ho môže poskytnúť za tých istých predpokladov. Ako totiž zdôrazňuje Komisia, hodnotenie užitočnosti spolupráce sa v žiadnom prípade neopiera o aritmetickú rovnicu, z ktorej by vyplývalo, že z úradnej moci musí uplatniť zníženie najmenej o 20 %, ak by do úvahy pripadali dve zarážky bodu D oznámenia o spolupráci.

²⁴⁷ V tomto ohľade nemôže rozsudok Tokai I, už citovaný v bode 185 vyššie, na ktorý sa žalobcovia odvolávajú, spochybniť toto posúdenie. Z rozhodnutia Komisie 2002/271/ES z 18. júla 2001 týkajúceho sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody EHP (vec COMP/E-1/36.490 — Grafítové elektródy) (Ú. v. ES L 100, 2002, s. 1), ktoré je predmetom tohto rozsudku vyplýva, že Komisia odkazovala v súvislosti s dotknutým podnikom jedine a výlučne na prvú zarážku bodu D 2 oznámenia o spolupráci. Všeobecný súd však konštatoval, že dotknutý podnik spolupracoval aj na základe druhej zarážky. Komisia bola nútená vysvetliť, že pristúpila len k jednému zníženiu, ktoré zoskupovalo oba druhy spolupráce. Na rozdiel od tejto veci však sa posúdenie nepopierania skutkových okolností dotknutou spoločnosťou nenachádzalo v žiadnom z odôvodnení týkajúcich sa tohto podniku. Práve preto sa Všeobecný súd domnieval, že musí rozhodnúť, že Komisia nepriznala dotknutému podniku prospech z ustanovenia bodu D 2 druhej zarážky oznámenia o spolupráci.

— O údajnom nezohľadnení predchádzajúcej rozhodovacej praxe

²⁴⁸ Tvrdenie žalobcov založené na údajnej predchádzajúcej praxi Komisie sa musí zamietnuť. Samotná skutočnosť, že Komisia v rámci svojej predchádzajúcej rozhodovacej praxe priznala pri určitom správaní určitú úroveň zníženia, neznamená, že je pri hodnotení podobného správania v rámci neskoršieho správneho konania povinná priznať rovnaké proporcionálne zníženie (rozsudok Brugg Rohrsysteme/Komisia, už citovaný v bode 50 vyššie, bod 193).

²⁴⁹ V každom prípade nemožno spoluprácu žalobcov nijako porovnávať so spoluprácou podniku KME, ktorú Komisia konštatovala v rozhodnutí zo 16. decembra 2003 týkajúcom sa konania podľa článku 81 [ES] a článku 53 Dohody EHP (vec COMP/E-1/38.240 — Priemyselné rúry), na ktoré sa žalobcovia odvolávajú. Z tohto rozhodnutia vyplýva existencia významnej spolupráce KME pred prijatím oznámenia o výhradách, ktorá viedla k vecnému preukázaniu existencie kartelu počas celého obdobia jeho trvania. KME totiž predložil dokumenty týkajúce sa porušenia a podrobný opis spôsobu fungovania kartelu, pričom podrobne vysvetlil v akom kontexte

boli vytvorené jednotlivé dokumenty, ktoré Komisia objavila v rámci kontrol. Spolupráca žalobcov pred oznámením o výhradách nebola takáto významná.

- 250 Vzhľadom na predchádzajúce sa žalobný dôvod založený na nesprávnom uplatnení oznámenia o spolupráci musí zamietnuť.

O žalobnom dôvode uvádzanom Gütermann a Zwicky, ktorý sa zakladá na neprimeranosti pokuty

Tvrdenia účastníkov konania

- 251 Žalobcovia uvádzajú viacero výhrad na podporu svojho žalobného dôvodu založeného na neprimeranosti pokuty.
- 252 Po prvé tvrdia, že Komisia nezohľadnila značné hospodárske ťažkosti, s ktorými sa potýkali počas mnohých rokov nasledujúcich po štrukturálnych zmenách v priemyselnom odvetví nití. Kríza odvetvia totiž spôsobila prepád ich ziskov a v novembri 2000 viedla Zwicky k ukončeniu činnosti na trhu. Komisia tiež ignorovala bankové ťažkosti Gütermann a z toho vyplývajúcu záťaž v podobe ďalších úrokov.
- 253 Po druhé pokuty uložené Gütermann (4,021 milióna eur) a Zwicky (0,174 milióna eur) sú neprimerané vo vzťahu k ich obratu dosiahnutému na trhu dotknutom porušením. V tomto zmysle tvrdia, že hospodársky výsledok Gütermann po zdanení počas

jedenástich a pol roku porušenia predstavoval 318 000 eur a obrat dosiahnutý Zwicky v roku 2000 predstavoval len 200 000 eur.

- 254 Rovnako Gütermann nasledovaný v tomto zmysle Zwicky v jeho replike tvrdí, že východiskové sumy pokuty stanovené na výpočet pokút (2,2 milióna eur v prípade Gütermann a 100 000 eur v prípade Zwicky) sú na jednej strane neprimerané vo vzťahu k celkovému obratu celej skupiny podnikov, ktorý bol dosiahnutý s výrobkami dotknutými porušením (50 miliónov eur), a na druhej strane sa zdajú byť prehnané, pokiaľ sa porovnávajú v posledne uvedenom obratom, ktorý odzrkadľuje veľkosť trhu s výrobkami dotknutými porušením a veľkosť svetového trhu s priemyselnými niťami (4 až 5 miliárd eur).
- 255 Podľa žalobcov mala Komisia podľa judikatúry povinnosť zohľadniť pri skúmaní závažnosti porušenia a primeranosti pokuty veľkosť relevantného trhu. Komisia teda nesprávne tvrdí, že toto kritérium je len jedným z mnohých kritérií, takže nie je povinná ho zohľadniť.
- 256 Po tretie Gütermann tvrdí, že metóda výpočtu použitá na určenie sumy pokuty, ktorá sa mu uložila, jasne znevýhodňuje malé a stredné podniky. Nezohľadňuje sa totiž veľkosť týchto podnikov a pokuty vypočítané touto metódou sú následne neprimerané. Dôsledkom toho v prejednávanej veci je, že pokuta, ktorá sa mu uložila je neprimeraná vzhľadom na pokuty uložené iným podnikom, ako sú BST alebo Coats.
- 257 Po štvrté uplatnenie usmernení v tejto veci nie je primerané, najmä z hľadiska rovnosti zaobchádzania vzhľadom na budúce veci týkajúce sa malých a stredných podnikov, pre ktoré sa v usmerneniach k metóde stanovenia pokút uložených podľa článku 23

ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2) stanovuje spravodlivejšie zaobchádzanie.

258 Komisia vyvracia tento žalobný dôvod.

Posúdenie Všeobecným súdom

259 Po prvé žalobcovia neoprávnene tvrdia, že pokuta, ktorá sa im uložila, je neprimeraná vzhľadom na ich zlú finančnú situáciu a nebezpečenstvo, že spôsobuje ich zánik.

260 Ako totiž vyplýva z ustálenej judikatúry a ako už bolo pripomenuté v odôvodnení č. 404 napadnutého rozhodnutia, Komisia pri určení výšky pokuty nie je povinná zohľadniť stratovú finančnú situáciu podniku, keďže uloženie takejto povinnosti by viedlo k získaniu neoprávnenej súťažnej výhody pre podniky, ktoré sú najmenej prispôbené podmienkam trhu (rozsudky Súdneho dvora z 8. novembra 1983, IAZ International Belgium a i./Komisia, 96/82 až 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 a 110/82, Zb. s. 3369, body 54 a 55; Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 221 vyššie, bod 327, a z 29. júna 2006, SGL Carbon/Komisia, C-308/04 P, Zb. s. I-5977, bod 105).

261 Navyše aj za predpokladu, že by opatrenie prijaté orgánom Spoločenstva vyvolalo likvidáciu podniku, takáto likvidácia podniku v jeho súčasnej právnej forme, aj keď môže mať negatívny dopad na finančné záujmy majiteľov, akcionárov či vlastníkov podielov, však neznamená, že svoju hodnotu stratí aj personálna, hmotná a nehmotná zložka predstavujúca podnik (rozsudok Tokai I, už citovaný v bode 185 vyššie, bod 372).

- 262 V duchu tejto judikatúry sa treba domnievať, že Komisia nemá žiadnu povinnosť zohľadniť hospodársku situáciu Gütermann v rámci napadnutého rozhodnutia, ani v ňom uviesť vysvetlenie tohto podniku týkajúce sa jeho situácie. To, že Komisia považovala za vhodné spomenúť finančnú situáciu Zwicky, nie však finančnú situáciu Gütermann, možno ľahko pochopiť vzhľadom na osobitne vážnu hospodársku situáciu Zwicky, ktorú ho viedla k tomu, aby celú svoju činnosť týkajúcu sa priemyselných nití predal Gütermann.
- 263 Po druhé žalobcovia v podstate vytýkajú Komisii, že nezohľadnila veľkosť relevantného trhu, v dôsledku čoho stanovila pokutu, ktorá je v nepomere k tejto veľkosti trhu. Taktiež sa odvolávajú na neprimeranosť pokutu vo vzťahu k obratu, ktorý obaja žalobcovia dosahujú na trhu dotknutom porušením, ako aj na neprimeranosť východiskovej sumy pokuty vo vzťahu ich obratom.
- 264 Najskôr treba zdôrazniť, že zásada proporcionality vyžaduje, aby akty inštitúcií Spoločenstva neprekračovali hranice toho, čo je primerané a nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa. V kontexte výpočtu pokút sa závažnosť porušenia musí stanoviť v závislosti od početných faktorov, pričom žiadnemu z týchto faktorov nemožno pripísať neprimeranú dôležitosť v porovnaní s inými kritériami posúdenia. Zásada proporcionality má v tomto kontexte za následok, že Komisia musí pokutu stanoviť proporcionálne k faktorom, ktoré zohľadnila pri posúdení závažnosti porušenia, a tieto faktory musí v tejto súvislosti uplatňovať vnútorne koherentným a objektívne odôvodneným spôsobom (rozsudok Jungbunzlauer/Komisia, už citovaný v bode 194 vyššie, body 226 až 228).
- 265 Čo sa týka výhrady voči Komisii, že nezohľadnila veľkosť dotknutého trhu, treba pripomenúť, že v zmysle článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, môže Komisia uložiť podnikom pokuty, ktorej výška nepresiahne 10 % obratu dosiahnutého v predchádzajúcom obchodnom roku každým podnikom, ktorý sa zúčastnil na porušení. Na účely stanovenia sumy pokuty v rámci tejto hranice tieto ustanovenia ukladajú, aby sa zohľadnila závažnosť a dĺžka trvania porušenia. Navyše podľa týchto usmernení Komisia stanoví východiskovú sumu pokuty v závislosti od

závažnosti porušenia, pričom zohľadní povahu porušenia, jeho konkrétny dopad na trh, pokiaľ ho možno zmerať, a veľkosť geografického trhu.

- ²⁶⁶ Ani nariadenie č. 17, ani nariadenie č. 1/2003, ani usmernenia teda nestanovujú, že by sa výška pokuty musela stanoviť priamo v závislosti od veľkosti dotknutého trhu, keďže ten je len jednou z mnohých relevantných skutočností. Tento právny rámec teda neukladá Komisii výslovnú povinnosť zohľadniť obmedzenú veľkosť trhu s výrobkom (rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. septembra 2006, Roquette Frères/Komisia, T-322/01, Zb. s. II-3137, bod 148).
- ²⁶⁷ Podľa judikatúry je však Komisia povinná pri posudzovaní závažnosti porušenia zohľadniť veľké množstvo skutočností, ktorých povaha a význam sa líšia v závislosti od typu sporného porušovania a konkrétnych okolností dotknutého porušenia (rozsudok *Musique diffusion française a i./Komisia*, už citovaný v bode 78 vyššie, bod 120). Nemožno vylúčiť, že medzi tieto skutočnosti preukazujúce závažnosť porušenia môže v závislosti od konkrétneho prípadu patriť aj veľkosť trhu s dotknutým výrobkom.
- ²⁶⁸ Aj keď teda veľkosť trhu môže predstavovať skutočnosť, ktorú treba zohľadniť pri určovaní závažnosti porušenia, jej význam sa líši v závislosti od druhu porušenia a konkrétnych okolností dotknutého porušenia.
- ²⁶⁹ V prejednávanej veci sporné porušenie spočívalo predovšetkým vo výmene citlivých informácií o cenníkoch a/alebo cenách uplatňovaných na zákazníkov, v dohode o zvyšovaní cien a/alebo cieľových cenách, vo vylúčení vzájomnej cenovej súťaže v prospech etablovaných dodávateľov a v rozdelení si zákazníkov (napadnuté rozhodnutie, odôvodnenia č. 99 až 125 a 345). Takéto postupy predstavujú horizontálne obmedzenie typu „cenový kartel“ v zmysle usmernení, a teda „veľmi závažné“ porušenie už svojou povahou. Ak by sa aj v tomto kontexte preukázala obmedzená veľkosť dotknutého trhu, má len malú dôležitosť v pomere k ostatným skutočnostiam svedčiacim o závažnosti porušenia.

- 270 V každom prípade je potrebné vziať do úvahy to, že Komisia usúdila, že porušenie treba považovať za veľmi závažné v zmysle usmernení, ktoré v takýchto prípadoch stanovujú, že Komisia môže „stanoviť“ východiskovú sumu vyššiu ako 20 miliónov eur. V prejednávanej veci Komisia rozdelila v napadnutom rozhodnutí dotknuté podniky do viacerých kategórií v závislosti od ich dôležitosti na relevantnom trhu. Z odôvodnenia č. 358 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia stanovila východiskovú sumu pokuty len na 14 miliónov eur pre podniky patriace do prvej kategórie, 5,2 milióna eur pre podniky v druhej kategórii, 2,2 milióna eur pre podniky zaradené do tretej kategórie (vrátane Gütermann) a 0,1 milióna eur pre podnik v štvrtej kategórii (v tejto veci Zwicky). Z toho vyplýva, že východiskové sumy pokuty, ktoré slúžili ako základ na výpočet pokút uložených Gütermann a Zwicky, zodpovedali jasne menšej sume, ako bola suma, ktorú mohla Komisia na základe usmernení „stanoviť“ za veľmi závažné porušenia. Toto určenie východiskovej sumy pokuty potvrdzuje, že sa zohľadnila veľkosť dotknutého trhu výrobkov.
- 271 V duchu týchto úvah treba zastávať názor, že pokuty uložené Gütermann a Zwicky nie sú vôbec neprimerané vo vzťahu k veľkosti trhu s priemyselnými niťami v Beneluxe a Škandinávii.
- 272 Navyše sa tiež musí zamietnuť tvrdenie založené na neprimeranosti východiskovej sumy pokuty vzhľadom na obrat.
- 273 Treba totiž uviesť, že na stanovenie východiskovej sumy pokuty určenej v závislosti od závažnosti porušenia považovala Komisia za nevyhnutné rôzne zaobchádzať s podnikmi zúčastnenými na karteloch, aby zohľadnila skutočnú hospodársku schopnosť porušiteľov značne poškodiť hospodársku súťaž a stanovila pokutu vo výške zaručujúcej dostatočný odstrašujúci účinok. Ďalej uviedla, že bolo nevyhnutné zohľadniť špecifickú váhu protiprávneho správania každého z podnikov, a teda jeho skutočný dopad na hospodársku súťaž. Na účely posúdenia týchto skutočností sa

Komisia rozhodla, že bude vychádzať z obratu dosiahnutého jednotlivými podnikmi na dotknutom trhu v súvislosti s výrobkom dotknutým kartelom.

²⁷⁴ V dôsledku toho, ako bolo poukázané v bode 270 vyššie, Komisia rozdelila dotknuté podniky do štyroch kategórií. Gütermann bol vzhľadom na svoj obrat 2,36 milióna eur zaradený do tretej kategórie a Zwicky vzhľadom na obrat 0,2 milióna eur do štvrtej kategórie. Komisia stanovila východiskovú sumu pokuty určenú v závislosti od závažnosti porušenia na 2,2 milióna eur v prípade Gütermann a na 0,1 milióna eur v prípade Zwicky (napadnuté rozhodnutie, odôvodnenia č. 356 až 358).

²⁷⁵ Z ustálenej judikatúry vyplýva, že časť obratu pochádzajúca z tovarov, v súvislosti s ktorými došlo k porušeniu, môže poskytnúť tú najvhodnejšiu informáciu o rozsahu porušenia na dotknutom trhu (rozsudky Cheil Jedang/Komisia, už citovaný v bode 184 vyššie, bod 91, a Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisia, už citovaný v bode 79 vyššie, bod 196). Tento obrat môže poskytnúť tú najvhodnejšiu informáciu o zodpovednosti každého člena kartelu na uvedených trhoch, keďže predstavuje objektívnu skutočnosť, ktorá poskytuje tú najvhodnejšiu informáciu o rozsahu škodlivosti tohto postupu pre normálnu hospodársku súťaž, a teda je dobrým ukazovateľom schopnosti jednotlivých dotknutých podnikov spôsobovať škodu.

²⁷⁶ Vzhľadom na tieto úvahy je potrebné dospieť k záveru, že východiskové sumy pokút použité pri výpočte pokút uložených Gütermann a Zwicky sa nijako nezdajú byť neprimerané vo vzťahu k obratom týchto podnikov na relevantnom trhu.

²⁷⁷ Z toho vyplýva, že sa musí tiež zamietnuť tvrdenie založené na neprimeranosti pokuty vzhľadom na obraty žalobcov dosiahnuté na trhu dotknutom porušením. Žalobcovia totiž nemôžu platne preukázať neprimeranosť konečnej sumy uloženej pokuty, keďže základ ich pokuty je odôvodnený vo duchu kritéria použitého Komisiou na posúdenie dôležitosti každého z podnikov na relevantnom trhu (pozri v tomto zmysle rozsudky

Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, LR AF 1998/Komisía, T-23/99, Zb. s. II-1705, bod 304, a z 5. decembra 2006, Westfalen Gassen Nederland/Komisía, T-303/02, Zb. s. II-4567, bod 185). V každom prípade je potrebné zdôrazniť, že právo Spoločenstva neobsahuje všeobecne platnú zásadu, že sankcia musí byť proporcionálna obratu dosiahnutému podnikom prostredníctvom predaja výrobkov, ktoré sú predmetom porušenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 18. mája 2006, Archer Daniels Midland a Archer Daniels Midland Ingredients/Komisía, C-397/03 P, Zb. s. I-4429, bod 339).

- 278 Po tretie sa musí tiež zamietnuť tvrdenie Gütermann, podľa ktorého metóda výpočtu znevýhodňuje malé a stredné podniky, a v prejednávanej veci viedla k tomu, že sa mu uložila neprimeraná pokuta v porovnaní s pokutami uloženými ostatným podnikom.
- 279 Keďže Komisia nie je povinná vypočítavať sumu pokuty na základe súm založených na obrate dotknutých podnikov, nie je ani povinná zaručiť, že v prípade uloženia pokút viacerým podnikom, ktoré sa zúčastnili na tom istom porušení, budú konečné sumy pokút, ku ktorým na základe svojho výpočtu dospeje v prípade dotknutých podnikov, odzrkadľovať všetky rozdiely medzi nimi, čo sa týka ich celkového obratu alebo ich obratu na dotknutom trhu výrobkov (rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, Dansk Rørindustri/Komisía, T-21/99, Zb. s. II-1681, bod 202).
- 280 V tomto ohľade je namieste spresniť, že ani článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17 ani článok 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 si nevyžaduje, aby v prípade, ak sa ukladajú pokuty viacerým podnikom zapojeným do toho istého porušenia, suma pokuty, ktorá je uložená podniku malej alebo strednej veľkosti, nebola v percentách obratu vyššia ako suma pokút uložených väčším podnikom. Z tohto ustanovenia totiž vyplýva, že tak pri podnikoch malej alebo strednej veľkosti, ako aj pri veľkých podnikoch sa pri stanovení sumy pokuty posudzuje závažnosť a dĺžka trvania porušenia. Pokiaľ Komisia uloží podnikom zapojeným do toho istého porušenia pokuty, ktoré sú pre každý z nich zdôvodnené v pomere k závažnosti a dĺžke trvania porušenia, nemožno

jej vytýkať, že pre niektoré z nich je suma pokuty v pomere k obratu vyššia ako pre iné podniky (rozsudky z 20. marca 2002, Dansk Rørindustri/Komisia, už citovaný v bode 279 vyššie, bod 203, a Westfalen Gassen Nederland/Komisia, už citovaný v bode 277 vyššie, bod 174).

281 Komisia nie je teda povinná zmierniť pokuty, pokiaľ dotknuté podniky patria medzi malé a stredné podniky. Veľkosť podniku je totiž zohľadnená stropom, ktorý stanovuje článok 15 ods. 2 nariadenia č. 17, článok 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a ustanovenia usmernení (rozsudok Westfalen Gassen Nederland/Komisia, už citovaný v bode 277 vyššie, bod 174). Okrem týchto úvah o veľkosti neexistuje nijaký dôvod, aby sa s malými a so strednými podnikmi zaobchádzalo odlišne ako s ostatnými podnikmi. Skutočnosť, že dotknuté podniky patria medzi malé a stredné podniky, ich nezbavuje povinnosti dodržiavať pravidlá hospodárskej súťaže (rozsudok Súdu prvého stupňa z 29. novembra 2005, SNCZ/Komisia, T-52/02, Zb. s. II-5005, bod 84).

282 Čo sa týka výhrady voči Komisii, že pri stanovovaní sumy pokuty nezohľadnila celkový obrat jednotlivých podnikov, je irelevantná. Treba totiž pripomenúť, že usmernenia stanovujú, že je nevyhnutné zohľadniť skutočnú hospodársku schopnosť vinníkov, ktorou môžu spôsobiť značnú škodu iným subjektom, najmä spotrebiteľom, tiež je nevyhnutné stanoviť pokutu na úroveň, ktorá zabezpečí, aby mala pokuta dostatočne odstrašujúci účinok (bod 1 A štvrtý odsek). Tieto isté usmernenia ďalej uvádzajú, že v prípadoch týkajúcich sa viacerých podnikov, ako sú kartely, sa môže javiť vhodným meniť hodnotu všeobecnej východiskovej sumy pokuty, aby sa zohľadnila špecifická váha, a teda skutočný dopad protiprávneho správania jednotlivých podnikov na hospodársku súťaž, najmä ak existuje značný nepomer, čo sa týka veľkosti autorov porušenia tej istej povahy, a v dôsledku toho prispôbiť všeobecnú východiskovú sumu pokuty na základe osobitnej povahy každého podniku (bod 1 A šiesty odsek) (rozsudok Cheil Jedang/Komisia, už citovaný v bode 184 vyššie, bod 81).

283 Usmernenia nestanovujú, že sa suma pokuty vypočítava v závislosti od celkového obratu alebo od obratu, ktorý podniky dosiahli na relevantnom trhu. Nebránia však ani tomu, aby sa takýto obrat zohľadnil pri určovaní výšky pokuty, ak si to vyžaduje rešpektovanie všeobecných zásad práva Spoločenstva a ak si to vyžadujú okolnosti. Obrat môže teda pripadať do úvahy pri zohľadňovaní rôznych skutočností vymenovaných v bode 273 vyššie (pozri v tomto zmysle rozsudky Cheil Jedang/Komisia, už citovaný v bode 184 vyššie, bod 82, a Tokai I, už citovaný v bode 185 vyššie, bod 195).

284 V prejednávanej veci, ako to bolo uvedené v bode 275 vyššie, bol však výber Komisie vychádzať z obratu na relevantnom trhu na účely stanovenia schopnosti dotknutého podniku spôsobiť škodu koherentný a objektívne odôvodnený. Komisia tým sleduje tiež cieľ tým, že dala najavo skutočnosť, že prísnejšie sankcionuje podniky, ktoré sa účastnili na karteli na trhu, kde mali výraznú silu.

285 Po štvrté sa Gütermann neoprávnene odvoláva na usmernenia z roku 2006 na účely výpočtu pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 na podporu svojho žalobného dôvodu týkajúceho sa neprimeranosti pokuty. Je totiž potrebné uviesť, že samotná okolnosť, že uplatnenie nového spôsobu výpočtu pokút stanovených uvedenými usmerneniami, ktoré sa neuplatňujú na prejednávaný prípad, by mohlo viesť k nižšej pokute, ako je pokuta uložená v napadnutom rozhodnutí, nepreukazuje neprimeranosť takejto pokuty.

286 Uvedené konštatovanie je totiž len prejavom voľnej úvahy, ktorou disponuje Komisia s ohľadom na požiadavky vyplývajúce z nariadenia č. 17 a nariadenia č. 1/2003, pri stanovení metódy, ktorú zamýšľa použiť s cieľom určiť sumy pokút a týmto uskutočňovať politiku hospodárskej súťaže, ktorou je poverená. Medzi okolnosti, ktoré Všeobecný súd zohľadňuje pri hodnotení, či je výška pokút uložených v určitom období

primeraná, patria najmä skutkové a právne okolnosti, ako aj ciele hospodárskej súťaže definované Komisiou v súlade s požiadavkami Zmluvy ES prevažujúcimi v tomto období.

²⁸⁷ Z toho vyplýva, že žalobný dôvod založený na neprimeranosti pokuty sa musí ako celok zamietnuť.

²⁸⁸ Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že žaloby podané vo veciach T-456/05 a T-457/05 sa musia zamietnuť.

O trovách

²⁸⁹ Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže žalobcovia nemali vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat' ich na náhradu trov konania v súlade s návrhom Komisie.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. Žaloby sa zamietajú.

2. Gütermann AG a Zwicky & Co. AG sú povinní nahradiť trovy konania.

Vilaras

Prek

Ciucă

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 28. apríla 2010.

Podpisy

Obsah

Okolnosti predchádzajúce sporu	II - 1459
1. Predmet sporu	II - 1459
2. Správne konanie	II - 1460
3. Napadnuté rozhodnutie	II - 1461
Vymedzenie relevantných trhov	II - 1461
Trh výrobkov	II - 1461
Geografické trhy	II - 1463
Veľkosť a štruktúra relevantných trhov	II - 1463
Opis porušení	II - 1464
Výrok napadnutého rozhodnutia	II - 1464
Konanie a návrhy účastníkov konania	II - 1466
Právny stav	II - 1468
1. O žalobných dôvodoch s cieľom spochybníť zistenie existencie protiprávneho správania a uloženie povinnosti ukončiť ich a zdržať sa ich opakovania	II - 1469
O žalobnom dôvode uvádzanom Gütermann a Zwicky, ktorý sa zakladá na porušení článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1/2003	II - 1469
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1469
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1470
O žalobnom dôvode uvádzanom Zwicky založenom na nedôvodnej povahe uloženia povinnosti ukončiť porušenie a zdržať sa jeho opakovania	II - 1475
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1475
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1475
2. O žalobných dôvodoch s cieľom spochybnenia pokuty a jej výšky	II - 1478

O žalobnom dôvode Zwicky založenom na prekročení hranice 10 % obrat	II - 1478
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1478
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1481
O žalobnom dôvode Gütermann a Zwicky založenom na nesprávnom posúdení závažnosti porušenia vzhľadom na jeho účinky	II - 1490
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1490
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1492
O žalobnom dôvode predloženom Gütermann a Zwicky, ktorý sa zakladá na nesprávnom posúdení dĺžky porušenia	II - 1497
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1497
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1499
O žalobnom dôvode predloženom Gütermann a Zwicky, ktorý sa zakladá na nezohľadnení určitých poľahčujúcich okolností	II - 1504
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1504
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1506
O žalobnom dôvode uvádzanom Gütermann a Zwicky, ktorý sa zakladá na nesprávnom uplatnení oznámenia o spolupráci	II - 1512
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1512
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1515
— O užitočnosti spolupráce	II - 1516
— O údajne nesprávnom posúdení spolupráce v porovnaní so spoluprácou BST	II - 1522
— O údajnom nesprávnom uplatnení oznámenia o spolupráci a údajnom nezohľadnení judikatúry Všeobecného súdu	II - 1524
— O údajnom nezohľadnení predchádzajúcej rozhodovacej praxe	II - 1525
	II - 1539

O žalobnom dôvode uvádzanom Gütermann a Zwicky, ktorý sa zakladá na neprimeranosti pokuty	II - 1526
Tvrdenia účastníkov konania	II - 1526
Posúdenie Všeobecným súdom	II - 1528
O trovách	II - 1536